

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
RADYO KONUŞMALARI

YURT SORUNLARI
VE
ÇÖZÜM YOLU
O

2003

SA

7462

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
İLİ ARAŞTIRMA VE YAYIN BÜROSU YAYINLARI: 2

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
RADYO KONUŞMALARI

YURT SORUNLARI
VE
ÇÖZÜM YOLU

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
ANKARA İLİ ARAŞTIRMA VE YAYIN BÜROSU YAYINLARI: 2

03 SA 7462

1964
KARDEŞ MATBAASI
ANKARA

Ö N S Ö Z

Emekçi Türk halkının bağrında filizlenen TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ, tam üç yıl sessiz bir savaş verdi.

Türkiyemizi içinde bulunduğu çıkmazdan kurtaracak köklü dönüşümleri yapabilecek tek siyasi teşekkül olan, TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ, kurulduğu günden beri bilimin ve gerçeklerin ışığında çalışmaktadır.

27 Mayısın kazandırdığı anayasamızı tastamam eksiksiz olarak uygulama savaşını tek başına yürüten TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ antidemokratik kanunların iptâli için anayasa mahkemesine ilk ciddi müracaatı yapan partidir.

Tutucu çevrelerin sözcülüğünü yapan basın, şüphesiz bu yeni sestemden yana olamazdı. Bu yüzden 17 Kasım seçimlerine gelinceye kadar, emekçi Türk halkı tarafından iyice tanınamayan TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ, bu seçimlerde Türkiye radyolarından nasıl bir parti olduğunu, ne yapmak istediğini açıkladı.

Bütün çalışmalarında olduğu gibi, TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ'nin, seçim konuşmalarının hazırlanışında da tek rehberi gerçekler ve bilim olmuştur.

Genel başkan, genel sekreterler ve senatörlerin konuşmaları TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ ARAŞTIRMA BÜROLARININ dökümanlarından faydalanılarak kendileri; diğer konuşmaları ARAŞTIRMA BÜROLARININ bir ek'bi tarafından hazırlanmıştır. Konuşmacılarda bu çalışmalara katılmışlardır.

Ö N S Ö Z

Memleketimizdeki işsizlerin sayısı kesinlikle bilinmiyorsa da, iki milyon civarında olduğu tahmin ediliyor. Üstelik hızlı nüfus artışı yüzünden, faal nüfus (15-66 yaş gurubu), her yıl dört yüz bin kişi artıyor. Yani her yıl dört yüz bin kişi için yeni iş alanları açmak gerekmektedir. Demek ki, toplumumuzun yaratıcısı, üreticisi zinde kuvvetlerinden yararlanamıyoruz. Bu aksaklık hiç şüphesiz çalışma hayatının düzenlenmesindeki yapı bozukluktan ileri geliyor.

Ekonomik ve sosyal hayatımızın bugünkü yapısı; yaratıcı, üretici, zinde kuvvetlerimizin hızlı büyümesini ve gelişme eğilimini karıştılayacak nitelikte değildir. Tam tersine, toplumun ekonomik ve sosyal yapısı bu büyüme ve gelişme eğilimini köstekleyici bir karakter taşıyor. Gerçekten de faal nüfusun % 77.4 ü, yani sekiz milyondan çok insan tarım kesiminde bulunduğu halde, toprağın ve tarımdaki öteki üretim araçlarının adaletsiz dağılışı ve son derece ilkel münasebetler ve teknik yüzünden, tarım sektöründe yaşayamıyor ve iş bulmak için şehirlere göçüyor.

Türkiye bir sanayi memleketi olmadığı için, köyden şehire akan bu işsiz insan kabilelerine şehirlerde de iş yoktur. İşsizler ordusu boyuna kabarıyor. Unutulmasın ki, Türkiye ekonomisi bağımlı, geri kalmış bir memleketdir. Özel sektör yabancılara aracılık etmeyi, ya da sermayesini arsa ve lüks yapı spekülasyonlarına yatırmayı çıkarına uygun bulmaktadır. Ekonomik ve sosyal alandaki düzenleyici müdahalesinde, Devletin, özel sektör çıkarlarını hesaba katmak gereksinimini duyması, durumu tam bir

çıkılmaz sokuyor. Ne işsizliğe, ne de öteki dertlerimize çare bulunamıyor; Türkiye bir sanayi memleketi, bir ağır sanayi memleketi olma yoluna sokulamıyor.

Sokulmadığı için de, gittikçe ağırlaşan ve artık son haddini bulan bir genel buhran içindeyiz.

Bu derinleşen buhranın sosyal sınıfların psikolojisi üzerindeki etkileri, şöyle bir inancın ve ruh halinin doğmasına yol açmıştır. Memleketin can damarlarını kontrol eden büyük toprak ağalarıyla, büyük sermaye sahipleri, Türkiyeyi çıkmazdan kurtarmak hiçbir olumlu iş görmiyebileceklerini kesinlikle biliyorlar. Türkiye'nin yararına olan her adımın, öz çıkarlarının zararına olacağını, imtiyazlı durumlarını zayıflatacağını açıkça görüyorlar. Gericilikleri, tutuculukları bu yüzdendir. İleriye, doğruya, iyiye, güzele düşmanlıkları; emeğe, emekten yana olanlara düşmanlıkları; halka düşmanlıkları, bundan dolayıdır.

Emeği ile yaşayan yurttaş, yani halk da, sağduyusu, yalın yaşayıştan kazandığı gerçekçi aklıyla, toprak ağalarının, yabancıyla ortak çalışanların, memleketin dertlerine, hiçbir çare bulamayacaklarını kesinlikle biliyor. Yalnız daha açıkça göremediği tek gerçek, kendi derterine de, Türkiye'nin dâvalarına da, kesin çareler getirecek, yokluktan, yoksuluktan, gerilikten Türkiye'yi de, halkı da kurtaracak biricik kuvvetin, yalnız kendisinde bulunduğu gerçeğidir.

Türkiye İşçi Partisi halka bu gerçeği anlatmaya çalışan tek parti. Tarihimizde halkın kurduğu ve halktan esinlenen ilk siyasî kuruluş olarak Türkiye İşçi Partisi halka sesleniyor:

« — Kaderini değiştirmek elindedir. Oylarını başkalarına değil, kendine ver. Ver ki, Büyük Meclis'e sen kendin git; ve senden olan aydınlarla kardeşçe dayanışarak, beklediğin, özlediğin köklü dönüşümleri kendi ellerinle yap. Demokrasi dedikleri budur.» diyor .

Türkiye İşçi Partisinin mahallî seçimler dolayısıyla

yaptığı radyo konuşmalarının hâdise oluşu bundan dolayıdır. Yani buhranın son haddi bulmasıyla, gerek halkın gerekse çıkarıcıların, durumu çıplaklığı ile görmeleri yüzündendir. Hatırlanacağı gibi, onbeş gün herkes bu konuların sözünü etti. Yalnız Türkiye İşçi Partisinin konuşmaları gerçek bir ilgiyle dinlendi. Kahve şakırtıları prafa partileri, yalnız Türkiye İşçi Partisi sözcüleri konuşurken durdu. Çünkü halkımız bu konuşmalarda kendini buldu; kendi yalansız sesini tanıdı; beklediği yolun çizildiğini anladı.

Çıkarıcılar ve bilerek bilmeyerek onlara hizmet edenler de, Türkiye İşçi Partisine hınçla, yetersizliklerinin açığı vurulmasından duydukları sonsuz hınçla, bundan dolayı saldırdılar. Ama gene bundan dolayı, yani Türkiye İşçi Partisi toplumumuzun gelişme ve büyüme çizgisiyle aynı yönde, kısacası halka birlikte olduğundan, bütün bu saldırılar, yalanlar, iftiralar mutlaka boşunadır. Türkiye İşçi Partisi uzak olmıyan bir gelecekte mutlaka iktidara geçecektir. Halkın yurt işlerinde bir numaralı yurttaş sıfatıyla söz ve karar sahibi olmasını engellemek, artık kimsenin elinde değildir.

Türkiye İşçi Partisi mahallî seçimlere sadece (9) ilde ve bu illerin sadece (31) ilçesinde katılmıştı. Bugün (26) ilde ve (200) den çok ilçede teşkilât kurmuş durumdayız. Bu hızlı gelişme, Türkiye İşçi Partisinin iktidara ilerlemesini kimsenin durduramayacağını en kesin kanıtı değil midir?

Bu kitapçıkta topladığımız radyo konuşmalarını, Türkiye İşçi Partisi sözcülerinin inanmış ve heyecanlı sesleri araya girmeden okuyacaksınız. Çoğu partimizin bilim ve araştırma kurullarınca hazırlanmış olan bu konuşmalar, duygulardan, heyecanlardan çok, akla seslendikleri için bunları kitap halinde okumak belki daha fazla hoşunuza gidecektir.

Güzel yarınlar halkımızındır; bizimidir.

UNIVERSITÄT SACHSEN-ANHALT

LIBRARY

**İşçi, köylü, küçük esnaf, aylıklı, ücretli yurttaş,
Emekli, dul, dar gelirli kardeş,
Halktan, emekten yana olan yurttaş.
Atatürk'cü, toplumcu aydın,**

17 Kasım'da seçim var. Gene oy vereceksin. 1946 dan beri partiler senin oylarınla iktidara gelip senin oylarınla iktidardan düşüyor. Evet, iktidar senin oylarınla el değiştiriyor. Ama şu var ki, iktidar senin oylarınla el değiştirdiği halde, senin durumunda bir değişiklik olmuyor : 1946 da ne durumda isen, bu gün de aynı durumdasın. Hattâ dünya ilerlediği ve Türkiyenin millî geliri de bir miktar arttığı için, bu günkü durumun 1946 dakından geri sayılır. Herhalde toplumun az da olsa artan servetinden senin payına düşen miktar artmadı, azaldı.

Yaşama seviyen son derece düşük... İnsanca yaşamak denmez seninkisine... Evin ev değil, işin iş değil, üstelik o işini de kaybetmek korkusu içindesin. İşsiz kalanların sayısı yıldan yıla artıyor. Eline geçen para, para değil ; bir tencereyi zor kaynatıyorsun. Yarı aç yarı toksun... Üstünde yok, başında yok ; pırtılar içindesin. İçme suyun yok, yolun yok, ışığın yok, yakacağın yok. Hastahane doktor, ilaç, bakım yok. Kendin cahil kaldın, çocuğunu da okutamıyorsun. Sinema, tiyatro, saz, konser sana göre

RADYO KONUŞMALARI

şeyler değil. Geziler, sana göre şeyler değil. Öz yurdunda, üvey evlât gibisin.

Emeği ile yaşayan yoksul yurttaş!

17 Kasım'da gene seçim var. Sen gene oy vereceksin. 1946 dan beri verdiğin gibi... Ama bu sefer oyunu vermeden bir yol düşün. Düşün, neden öz yurdunda üvey evlât gibisin?

Seninle basit bir hesap yapalım. Gelmiş geçmiş iktidarların sana hizmet edip etmediğini, senden bu güne kadar oy almış olanların, senden yana olup olmadıklarını ortaya koyacak rakkamlara, birlikte bir göz atalım :

Millî gelir, yani milletçe bir yılda meydana getirdiğimiz saf değer, 52 milyar liradır. Bunun %33 ünü, yani 17 milyarını, nüfusun sadece %1 i yani 300 bin kişi alıyor. Türk milletinin % 99 unu teşkil eden 29 milyon 700 bin kişinin payına da, 35 milyar lira düşüyor. Demek ki ortalama bir hesapla, arslan payını alan 300 bin kişiden her biri, yılda 56 bin lira gelir sağlarken; 29 milyon 700 bin kişiden her biri de, yılda sadece 1146 lira gelir sağlıyor. Üstelik yoksul yurttaş, gelirin arslan payını alandan, iki kat fazla vergi ödüyor.

Bu haksız, bu adaletsiz durum 1946 danberi böyle sürüp gider. Şu halde senin oylarınla iktidara gelenler, hangi partiden olurlarsa olsunlar, hiç bir vakit senden yana olmamışlar, seni korumamışlardır. Çünkü, bu adaletsiz durumu yoksul halk yararına düzeltmek için, gerekli çabayı göstermemişlerdir.

Emekçi yoksul yurttaş!

Partini seçerken, oyunu kullanırken, bu gerçekleri hatırdan sakın çıkarma!

Politika, ekmeğ dâvamızın, yaşama, daha iyi yaşama yolundaki çabalarımızın en bilinçli şeklidir. Sana demokrasiyi yanlış bellettiler Demokrasi çok partili rejimdir, dediler. Elbette bir bakıma demokrasi bu demektir. Ama partilerin çoğalması ve iktidarın seçimle el değiştirmesi, sadece bu kadarı, bir memlekette demokrasinin gerçekten var olduğunu göstermez. Bu partilerden bir kısmının emek sahibi yoksul yurttaşı temsil etmesi, onun haklarını savunması da gerektir. Emekten yana, halktan yana derneklerin, gazetelerin ,dergilerin bulunması da gerektir. Gerçekten hür sendikaların bulunması gerektir.

İnsan haklarının, gerçekten teminat altında olması da gerektir. Sosyal adaletin, sosyal güvenliği gerçekleştiren bir düzenin kurulmuş olması da gerektir. Çünkü demokrasi, herşeyden önce yurttaşın, en geniş anlamda, insanca yaşamasını sağlayan bir rejimdir.

Anayasamızda belirtildiği gibi, demokrasinin var olması için yurttaşın, maddî ve manevî varlığının gelişmesine engel olan politik, ekonomik ve sosyal, bütün tutucu kuvvetlerin zararsız hale getirilmesi şarttır.

Batı demokrasilerinde, rejime sosyal bir öz kazandırmak için gerekli olan bütün bu işleri, başta işçi partileri olmak üzere, emeği temsil eden, emekten yana olan sosyal kuvvetler, yani kendi varlığının bilincine kavuşmuş ve teşkilâtlanmış olan halkın, kendisi başarır. Böylece Batı Demokrasisi, bir sosyal denge rejimi olarak karşımıza çıkar. Batı Demokrasilerinde, esas olarak iki çeşit parti karşı karşıyadır. Biri gelenekleri, imtiyazlı durumları, sermaye çevrelerinin menfaatlerini temsil eder... İnsanlar arasında bir çeşit eşitsizliği savunur gibi görünür bu partiler... Bunların karşısında bir de çalışan halkın menfaat-

RADYO KONUŞMALARI

lerini savunan, tutucu geleneklere, imtiyazlı durumlara, eşitsizliğe karşı koyan, ilme, gelecek mutlu günlere, insanın ölümsüzlüğüne inanan, partiler vardır. Emeği, yoksul halkı, sosyal adaleti, insan haysiyetini temsil eden partiler...

Örnek olarak İngiltere'yi ele alırsak, İngiliz muhafazakâr partisi, birinci çeşit partilerdendir. İngiliz İşçi Partisi de, ikinci çeşit partilerden sayılır. Gazeteler, dergiler, sendikalar, yani partiler dışındaki sosyal kuvvetler, bu iki uç arasında kutuplaşırlar. Böylece bu sosyal kuvvetler karşılaşması, toplumda boyuna dönüşüp değişen, fakat tarihi akış içinde daima emekten yana gelişen, bir denge meydana getirir.

Politik demokrasi dediğimiz rejim, temeldeki bu dengeyi yansıtır. Şu halde iktidarın seçimle el değiştirmesi, muhalefetin iktidarı denetlemesi, Anayasanın hâkimiyeti, insan hakları gibi, sosyal adalet gibi temel prensipler, ancak bu takdirde gerçek anlamlarını kazanırlar. Üstelik, emekten yana olan bütün sosyal kuvvetlerin Anayasa teminatı altında bulunması da şarttır.

Bütün bu söylediklerimizden dolayı, bizde demokrasi kurma yolunda ilk ciddi teşebbüs, 1946 da değil, 12 işçinin Türkiye İşçi Partisini kurmalarıyla, 13 Şubat 1961 de yapılmıştır.

Emek sahibi yurttaş!

Dar gelirli yoksul kardeş!

Atatürkçü, toplumcu aydın!

Türkiye İşçi Partisi senin kurduğun, yüzde yüz aşğıdan yukarı kurulmuş, ilk partidir. Senin biricik öz partindir. Senin haklarını, hürriyetlerini; senin menfaatleri-

ni savunmaktadır. Ve sen milletin % 99 unu teşkil ettiğin için Türkiye İşçi Partisi senin menfaatlerini savunmakla, Türk milletinin en yüksek menfaatlerini savunduğunu iyice bilmektedir. Ve şunu da iyice bilmektedir ki, Türkiye'yi çağdaş uygarlığa kavuşturacak olan asıl kuvvet, senin inanlı ve şevkli çabandır. Bundan dolayı Türkiye İşçi Partisinin yöneticileri ve adayları işçidir, köylüdür, küçük esnaftır, dar gelirli yurttaştır ve halkla iş ve kader birliği etmiş Atatürkçü toplumcu aydınlardır.

Türkiye İşçi Partisi adaylarına oy vermekle, ilk defa olarak senden olanlara, yani kendine oy vermiş olacaktır. Ve ilk defa olarak, meclislere kendin girip, yurt işlerinde doğrudan doğruya söz ve karar sahibi olmak fırsatını bulacaksın.

Demokrasiye yürekten inanmış yurttaş!

Anayasanın uygulanmasını isteyen yurttaş!

Türkiye'nin maceralara sürüklenmesini istemeyen yurttaş!

Çok ciddî bir politik buhran içinde olduğumuz gizlenemez. 1946 dan beri demokratik rejim temele oturtulamıyor. Aynı sosyal yapıda olan partiler, demokrasiyi boş bir biçim işi olarak görüyorlar. Demokrasiyi sosyal özünden boşaltarak uygulama çabası tam bir iflâsla sonuçlanmış ve 27 Mayıs ile beraber, sosyal ve ekonomik meseleler yüzeye çıkmış olmasına rağmen, hâkim sınıflar ve politikacıları demokrasiyi gene boş bir biçim işi olarak yürütmekten vazgeçmiş görünmüyor.

Tarihsel gelişmemizde ileri bir adım sayılması gereken ve bunca umutlarla yürürlüğe giren yeni anayasa-

RADYO KONUŞMALARI

mız, bir türlü eksiksiz, tastamam uygulanmak istemiyor.

Anayasayı uygulamak görevi ile iş başına gelen koalisyon hükümetleri, anayasaya bağlılıklarını her fırsatta tekrarladıkları halde, gerçekte anayasayı ihmal etmişlerdir. Çünkü anayasaya aykırı kanunlar hâlâ yürürlüktedir. Anayasanın çıkarılmasını emrettiği kanunların çoğu da hâlâ çıkarılamamıştır. Yurttaşın politik sosyal ve ekonomik hakları, düşünce, inanç, haberleşme ve basın hürriyetleri, ilim hürriyeti, hâlâ anayasa inancası, teminatı altında sayılamaz. Ve hâlâ hükümetlerin istekleri ile sınırlıdır.

Muhalefet yıllarında anayasaya, demokrasiye aykırı kanunlar üstüne bunca fırtınalar koparmış olanlar, bugüne kadar anayasaya, demokrasiye aykırı kaç kanununu iptâlini istemişlerdir? Temel haklarımızı çiğneyen, düşünce hürriyetlerini, inanç ve ilim hürriyetlerini, sendika hürriyetlerini ve daha nice haklarımızı yok edencesine sınırlayan, antidemokratik kanunlardan kaç tanesi hakkında iptâl dâvası açmışlardır?

Bu şerefli ödevi samimiyetle ve gücünün üstünde bir gayretle eksiksiz yerine getiren, yalnız Türkiye İşçi Partisi olmuştur.

Türkiye İşçi partisi kurulduğu günden beri bir anayasa savaşı veriyor. Anayasanın tastamam savsaklanmadan uygulanmasını ısrarla istiyor. Anayasanın sözüne ve özüne uymayan davranışlara karşı duruyor. Bütün bunlar anayasa rejiminin, demokrasinin gerçek teminatının, ne tarafta olduğunu gösteren açık olaylardır.

Şurasını asla unutmamak lâzımdır ki, içinde bulunduğumuz demokrasi buhranı, ancak Türkiye İşçi Parti-

sinin varlığı ile ve onun halk kitlelerini uyarması, bilin-
ce kavuşturması ve teşkilâtlandırması ile çözümlenebilir.
Çünkü, Demokratik Anayasa Rejiminin gerçek koruyucu-
cusu, uyanmış halk kitlelerinin kendisidir.

Emek sahibi yurttaş, yoksul kardeş!

Senin insanca yaşama şartlarına kavuşman, sadece millî gelirin hakça bölünmesi ile gerçekleştirilemez. Türkiye adam başına millî geliri en düşük olan ülkelerden biridir. Şu halde millî geliri hakça dağıtırken, aynı zamanda millî gelirin hızla arttırılması gerekmektedir. Bunun için topraksız veya yeteri kadar toprağı olmayan köylü ailelerinin hemen topraklandırılması, toprağı verimle işleyecek teknikle donatılması; ve millî ekonominin ağırlık noktasının devlet eliyle tarımdan sanayiye kaydırılması; millet zararına işleyen dış ticaret, bankacılık ve sigortacılık rejimlerinin, millet yararına çalışır hale getirilmesi, eğitim seferberliği, hekimliğin sosyalleştirilmesi, bir ölüm kalım dâvası olarak karşımıza çıkıyor. Ancak bu işlerin başarılabilmesi için, toprak ağalığı sisteminin ve sömürücü kazanç sisteminin daha önce zarsız hale getirilmesi gerekiyor. Meselenin can noktası burada.

Bunu kim, hangi sosyal kuvvetler başaracak?

Bu sorunun cevabı bizce açıktır. Gerekli reformları, Türkiye'nin çağdaş uygarlığa ulaşması için gerekli olan dönüşümleri, işçisi, köylüsü, küçük esnafı, aylıklısı, ücretlisi ve Atatürkçü toplumcu aydını ile, ancak emek sahibi halkın kendisi başarabilir. Başka hiç bir sosyal kuvvet bu devrimleri başaramaz. Çünkü emek sahibi yoksul halktan başka, bu devrimlerin başarılmasında doğrudan

RADYO KONUŞMALARI

doğruya menfaatleri olan, hiç bir kuvvet yoktur. Emek sahibi halkımızın, Atatürkçü, toplumcu aydınlarla el ele, bir an önce seçimleri kazanarak Büyük Millet Meclisinde, Türkiye'nin de kendisinin de kaderine sahip çıkmasından ve mutlu yarınları hazırlayacak reformları, köklü dönüşümleri, kendi elleri ile gerçekleştirmesinden başka çıkar yol yoktur; ve olamaz.

Ekonomik ve sosyal ilerleme, toplum yapısının değişmesi ile olur. Bu işi de ancak halkın içinden çıkmış, halkı uyarıp teşkilâtlayan, yepyeni bir parti başarır, Türkiye İşçi Partisi, işte bu beklenen partinin ta kendisidir. **Tarihimizin ileri akışının mirascısı olan Türkiye İşçi Partisi aynı zaman da bu ileri akışın itici kuvvetidir de...**

Emek sahibi yoksul yurttaş!

Bugünkü iktidar senin dertlerine 5 yıllık kalkınma plânları ile çare bulunacağını ileri sürüyor. Elbette ki plânlarla kalkınacağız. Ama, bunun iki şartı var : Birincisi, plân halk için ve demokratik usullerle hazırlanmış olmalıdır. İkincisi, plân halkın iştiraki ile ve onun denetimi altında uygulanmalıdır. Eldeki plân son çekiye, tu iki şartı da yerine getirmiyor. İleri sürüldüğü gibi % 7 lik bir büyüme hızının elde edileceği farz edilse bile, bu, emek sahibi yoksul halkımızın yaşayışında elle tutu'ur bir değişiklik bir iyileşme meydana getirmeyecektir. Millî gelir beş yıl sonra da, bugünkü gibi haksız ve adaletsiz ölçülerde dağıtılacaktır.

Evet, herşeyden önce, halkın güven ve sevgisini kazanmak gerekiyor. Kalkınma, da plânın başarısı da, buna bağlı. Çünkü, özellikle bizim gibi geri kalınış toplumlarda biricik ileri ve ilerletici kuvvet halktır. Biz malî

sermaye yönünden yoksul, emek sermayesi yönünden zenginiz. Şu halde kalkınma ve ilerlemek için, emek sermayesini verimle harekete geçirmek başlıca amacımız olmalıdır. Ama böyle bir iş, hele Türkiye gibi halkı, yukarıdan gelen her şeye güvensizlikle bakan bir toplumda, halkın güveni kazanılmadıkça asla başarılamaz.

**İşçi,
Köylü,
Küçük esnaf
Aylıklı yurttaş,
Emekli, dul, dar gelirli kardeş!
Atatürkçü, toplumcu aydın!**

**Halktan emekten yana olan, demokrasiden yana olan
yurttaş!**

Kendi kaderini de, Türkiye'nin kaderini de değiştirmek elindedir. Oyunu artık gerçekleri görerek, bilerek kullan! Oyunu senden olan, senden yana olanlara, Türkiye İşçi Partisine ver. Ve yarın kendin iktidara gelerek yıllardır özlediğin demokrasiyi tam mânasiyle gerçekleştirecektir.

Anayurdumuzda artık mahrumiyet bölgeleri kalmamasın! Yurttaşlarımız arasında gereksiz bölünmeler yapılmamasın! Anayasa prensipleri unutulmamasın! Türk, kürt, arap, çerkez, lâz diye; sünni alevi diye; müslim, gayrimüslim diye; yurttaşlık haysiyetini kırıcı durum'lar yaratılmamasın! Ve milletimiz kardeşçe dayanışarak yaşamanın mutluluğuna bir an önce kavuşsun!

Yurttaşlarım!

Türkiye İşçi Partisi adına hepinizi yürekten sevgiyle selâmlarım.

Dr. ORHAN ARSAL

(T.İ.P. GENEL SEKRETERİ)

Bir tarafta israf, bir tarafta yoksulluk. Yıllardır, bu güzelim memlekette görülen manzara bu. Bir tarafta aç insanlar, bir tarafta bomboş topraklar. Bir tarafta işsiz gençler, bir tarafta susuz, elektriksiz, yolsuz köyler ve şehirler. Bir tarafta sıtmadan dalakları şişen veremden ciğerlerini kusan, trahomdan gözleri kör olan yurttaşlar, bir tarafta Amerika'da yerleşen doktorlar. Bir tarafta 70 bin dönüm toprağının her dönümünden yalnız pamuktan 350 lira aldığı için yılda 24 milyon 500 bin lira kazanıp daha düne kadar 24,5 kuruş vergi vermiyen toprak ağaları, bir tarafta traktörün işsiz bıraktığı ve tuzundan bile vergi alınan köylüler. Bir tarafta Ataköy sarayları, bir tarafta gecekondu. Bir tarafta millî sanayi bir tarafta Avrupa'ya göçen binlerce işçiler. Bir tarafta Anayasa, bir tarafta onu hiçe sayan davranış, Bir tarafta 27 Mayıs, bir tarafta intikamcılar. Bir tarafta Beledîye, bir tarafta çöpçü kadrosundan çöplenen iltimaslı haylazlar.

Vur çıplağa vurabildiğin kadar. Al yoksuldan alabildiğin kadar. Vergi de, ez! Kira de, yık! Bu keşmekeş fırtınasında gemisini kurtaran kaptan. Gücü gücü yetene bir rejim. Sonra da bunun adı Demokrasi. Yok canım... Bu, halkın halk tarafından, halk için idaresi değil. Kaba hat kimin? Sistemin. Çünkü insanlar ve iktidarlar ne ka-

dar iyi niyetli olurlarsa olsunlar devlet idaresinde esas felsefe değişmedikçe bu soyguna son verilemez. Bu sebeple işte Türkiye İşçi Partisi'nin temel politikası : Yoksula toprak veya iş bularak onu ev ve ekmek sahibi kılmak. İsrافی önleyerek yatırımları çoğaltmak, verimi artırarak sefaleti yok etmek. Herkesi geliri nisbetinde vergilendirerek soyguna son vermek. Hükümet ve Belediye işlerinde alınteriyle geçinen halkı söz ve karar sahibi kılarak Devlet ehramını kaidesi üzerine oturtmak.

**Köylüm,
İşçim,
Esnafım
Dar gelirli kardeşim,
Genç arkadaşım!**

Sakin aldanma, inanma, kanma! Oyunu senin sırtından geçinenlere kaptırma.

Köylüm, işçim, esnafım, dar gelirli kardeşim, genç arkadaşım! Gel beni dinle. Sana Türkiye'de dönen dola-bın iç yüzünü anlatayım.

Türkiye'nin millî geliri, yani bir yıl içinde meydana getirdiği saf kazanç yuvarlak hesap 52 milyar lira. Bu 52 milyarın 17 milyarını 300 bin kişi bölüşüyor. Yani adam başına ayda yuvarlak hesap 5000 lira düşüyor. Geriye kalan 35 milyar da 29 milyon 700 bin kişi bölüşünce, adam başına ayda 100 lira bile kalmıyor. Demek oluyor ki Türkiye'de ayda 200 lira alan bir kimse, bir kişiyi; 500 lira alan 4 kişiyi; 1000 lira alan 9 kişiyi; 5000 lira alan 49 kişiyi; ayda 2 milyon lira alan da tam 20 bin kişiyi aç bırakıyor. Hesap sonunda bir de bakıyorsun ki, millî gelirin 17 milyarını aralarında bölüşen mutlu azınlık Tür-

RADYO KONUŞMALARI

kiye'de 15 milyon kişiyi, yani Türkiye nüfusunun tam yarısını meteliksiz, aç ve bi-ilâç bırakmış.

İşçim, Köylüm, esnafım, dar gelirli kardeşim, genç arkadaşım!

Etme eyleme gel beni dinle. Bu böyle gitmez. Saçı bitmemiş yetimin acısını dindirmek lâzım. Sana ev, ekmek, su, ışık, yakacak lâzım. Sana okul, doktor, ilâç lâzım. Sana iş, sana toprak lâzım. 70 bin dönüm toprağı yalnız bir adam elinde tuttukça, traktör seni ağanın toprağından kovdukça, sen sırtında yorgan, yollara düşer, gurbette iş arar, sefil olursun. Köyünde Fadimen hasretinden kavrulur, Tosun'un acından ölür.

İşçim, Köylüm, esnafım, dar gelirli kardeşim, genç arkadaşım!

Etme eyleme gel beni dinle. Hep bir olalım. Seçim sandıklarına koşalım. Türkiye İşçi Partisi adaylarını kazandıralım. Türkiye İşçi Partisi adaylarını kazandıralım ki, onlar Türkiye'de toprak reformunu gerçekleştirebilsinler. Hiç toprağı olmıyanlarla az topraklı köylülere, ailelerini geçindirmeye evlerine su, ışık, yakacak alabilmeye yetecek kadar mahsul veren toprak dağıtabilsinler.

İşçim, Köylüm, esnafım, dar gelirli kardeşim, genç arkadaşım!

Etme eyleme gel beni dinle. Hep bir olalım. Seçim sandıklarına koşalım. Türkiye İşçi Partisi adaylarını kazandıralım. Bu seçimler ne ki deme! Kanun yapanların yolu da bu sandıklardan geçer. Büyük seçimlere gidiş de, vilâyet ve belediye seçimlerinden başlar.

İşçim, Köylüm, esnafım, dar gelirli kardeşim, genç arkadaşım!

Etme, eyleme, gel bir yol beni dinle. Hep bir olalım. Seçim sandıklarına koşalım. Türkiye İşçi Partisi adaylarını kazandıralım. Türkiye İşçi Partisi adaylarını kazandıralım ki onlar Türkiye'yi sür'atle sanayileştirecek tedbirleri alsınlar. Bizi Avrupa memleketleri seviyesine ancak 136 yıl sonra bile getirebileceği şüpheli olan bugünkü plânın yüzde 7 lik kalkınma hızı yerine, en aşağı yüzde 114 lük bir kalkınma hızı ile Türkiye'deki sefaleti, bir bilemedin iki neslin ömrü içinde yok etsinler.

İşçim, Köylüm, esnafım, dar gelirli kardeşim, genç arkadaşım!

Gel hele bir beni dinle.

Türkiye Cumhuriyeti Senatosunda ve Millet Meclisinde toprak ağası var, deniz ağası var, şehir ağası var, fabrika ağası var, aracı ağası var ama allinteriyle geçinen insanların seçilmiş temsilcisi yok. İşçinin, köylünün, esnafın, dar gelirlinin kendisi yok.

İşi olmadığı için para kazanamıyan, toprağı olmadığı için aç kalan, geliri düşük olduğu için fizyolojik sefaletten yavaş yavaş ölen, parası olmadığı için çeşme yalaklarında, ağaç kovuklarında, toprak altında ömür tüketenlerin insanca yaşamalarını parlamentoda, vilâyet ve belediye meclislerinde koruyacak temsilcileri yok. Neden?

İşi olmadığı için para kazanamıyan arkadaş, toprağı olmadığı için aç kalan köylü, geliri olmadığı için yavrusuna ayakkabı alamıyan yetim anası, maaşı ev kirasına

RADYO KONUŞMALARI

bile yetmediği için fizyolojik safaletten yavaş yavaş ölen memur. Parası olmadığı için çeşme yalaklarında, ağaç kovuklarında, toprak altında yaşayıp da yolsuz, susuz, elektriksiz, kanalizasyonsuz gecekonduları nimet bilen yoksul!

Sakin gene aldanma, gene inanma, gene kanma! Refahlarını senin sefaletinde bulan insanlara oylarını kaptırma.

Siz Ankara'nın Altındağ'ında, Yıldıztepesi'nde, Bal-keriz bağlarında, Türközü'nde oturanlar!

Siz İstanbul'un Kuştepesinde, Gültepesinde, Taşlıtarlasında, Zeytinburnu semtlerinde yaşayanlar!

Siz İzmirin Gültepesinde, Samantepesinde, Teneke mahallesinde ömür tüketenler!

Siz Gaziantep'in Hoşgör mağalarında, Şehitler mahallesinde oturanlar!

Siz Urfa'da çamur kubbeler altında serinlik arıyanlar, Siz Diyarbakır'da soğuktan korunmak için yerin dibine gömülenler!

Siz, bağrıyanık Anadolu'dan kopup Üniversite kapılarında sıra bekleyen gençler!

Seçim sandıklarına koşunuz. Köylüye toprak, herke-se iş verebilmek için, başlarınızı sokabileceğiniz bir yuva, evinize ışık, su, kanalizasyon, memleketinize okul ve doktor sağlıyabilmek için Türkiye İşçi Partisi adaylarına oy veriniz. Yoksa?

Yoksa, trahomdan kör olan gözlerde sizin parmağınız, veremden ciğerlerini kusan insanların göğsünde sizin de pençeniz bulunmuş olur.

**İşçi,
Köylü,
Esnaf,
Emekçi ve gerçekçi aydın kardeşlerim.**

Alıştığınız seçim konuşmaları yanında üç günden beri yepyeni bir ses dinliyorsunuz. Sizden olanların, sizin dertlerinizi dile getirenlerin cesur ve yiğit sesini... Bu ses artık devam edecek. Peşin verilmiş kararları bir tarafa bırakıp bu yeni sese, Türkiye İşçi Partisinin sesi-ne kulak vermeniz, kendi geçim ve yaşama şartlarımızla çocuklarımızın geleceğini ve bunlarla çok yakından ilgili sosyal ve ekonomik şartları ve ortamı da göz önüne alarak karara varmanız çok faydalı olacaktır.

Üstüne titrediğimiz Cumhuriyetin kırkıncı yılında nüfusumuzun büyük çoğunluğu yine işsiz, veya gizli işsiz, topraksız, ya da az topraklı yarı aç ve tedirgin, yarınının güvensiz yaşama şartları içindedir. Bomboş tarlalar arasına serpilmiş toprak damlı köy evlerinin yıkık bacalarından tüten tezek dumanı, yağsız bulgur aşını, ya da tarhana çorbasını kaynatmak içindir. Fabrika çevrelerinde, şehirlerin etrafını saran kalın gecekondu çenberleri içinde yaşanan hayat da bundan farklı değildir... Sert Karadeniz rüzgârlarına bağrıları açık sahil çocuklarının,

sırtlarında dağlardan çalı çırpı yükleri indiren genç kadınların sağlıklıydıkları hayat şartları da bunun aynıdır. Bir karış toprak için, bir testi su yüzünden, daha da hiçten sebeplerle cinayetler işlenir. Yemen çöllerinde, Kafkasya veya Galiçya cephelerinde, İstiklâl savaşında şehitler veren ocaklar bu hayata mı müstahak? Yoksulluklar, besin azlığı, türlü hastalıklar gelecek kuşakları da kemirmekte devam etsin mi? Başkalarının ihmali yüzünden okuyamamış babaların çocukları da mı kapkara cehalet içinde boğulup gitsin? Hayır, değil mi? O halde, işçi, köylü, emekçi, aydın kardeşlerim bu yeni sese kulak ver. Ve önceden verilmiş kararların bile olsa bir defa daha düşün. Düşün ki bu çıkmazdan kurtulacak aydınlık yolu beraberce bulmamız, milletçe aydınlığa çıkmamız mümkün olsun. 30 milyona yaklaşan nüfusumuzun 25 milyonunu hâlâ yarına güvenle bakamıyorsa, işsizlik, yoksulluk ve cehalet hâlâ sürüp gidiyorsa, gelmiş ve geçmiş iktidarların büyük hizmetler yaptıkları iddia olunabilir mi? Devirlerini çoktan tamamlamış, sun'î tedbirlerle ayakta durmağa gayret eden, yahut halkın hissiyatını tahrik ederek başarı sağlamak gibi kolay bir yol tutan ve çok defa tutar göründükleri dâvalar için de zararlı olan siyasî teşekkülleri bir defa daha gözden geçirmekte milletimizin topyekûn geleceği bakımından büyük faydalar var. Memleketi birbirine düşman kısımlara ayırmakta menfaat bulan partizanların kısır çekişmelerinin etkisinden ve türlü işgallerden sıyrılarak geçmişi unutmakta ve **propagandalarda, yoksulun ekmeğine katık, işsize çalışma yeri, halkın dertlerine çare bulunup bulunmadığını** aramakta isabet olacağı kanısındayız.

İşçinin alınterinden ve ekmeğinden biriktirilmiş,

RADYO KONUŞMALARI

vergi ve döviz kaçakçılıklarıyla da şişirilmiş büyük ser-
vetler 15 bin insanın kasalarında toplanırken, ormanları
ve köylüleriyle 100 binlerce dönüm araziyi kendi özüne
tapulamanın yolunu bulmuş derebeyi artıklarını ve on-
ların servet bekkilğini yapanları kendi keyiflerine bira-
kıp şimdilik ayrı ayrı partilerde yer alan işçilerin, az top-
raklı köylülerin, esnafın birbirleriyle kıyasıya savaşma-
larında bilmem mantık aranabilir mi? 2.80 den milyon-
larca liralık dolar alıp 12 liradan değerdendirmenin yo-
lunu bulanlar her devirde dört ayak üstüne düşerken, se-
nin karşına alevilik, sünnilik mücadelesini körükleyerek
gelenler olursa Türk, kürt laz, çerkez, arnavut, arap, gi-
bi bölücü ve ayırıcı propagandalarla seni iğfale kalkışır-
larsa onları kovmalı ve öz kardeşine düşman olmamalı-
sın. Yoksula, işçiye, işsize, fakir köylüye, esnafa yol gös-
terenlere, demokrasi yolunda senin haklarını savunan-
lara sahip çıkmalı, kendi çıkarlarının kölesi olmadıkları-
nı hayatlarının imtihanıyla vermiş gerçekçi aydınlarla
aynı saflarda toplanmalısın. Sana bindiğin dalları kes-
tirmeye çalışanların iğfaline kapılmamalı onların mas-
kelerini düşürüp, gerçek çıkarıcı maksatlarını ortaya koy-
malısın. Ve bütün bunları yapabilmek için sevgili işçi,
emekçi, köylü kardeşim, Türkiye İşçi Partisine oy ver-
melisin.

Din duygularını sömürerek oy avcılığı yapmak için
abdestsiz Cuma namazı kılanların maksatlı konuşmalarına
karşı da uyanık olmalısın. «Kullü müminün ihve»
ayeti ile bütün müslümanları kardeş sayan islâmiyet
ırkçılığa ve kafatascılığa karşıdır. Türkiye İşçi Partisi
Millî Misak sınırları içindeki bütün işçileri, öz emekle-
riyle yaşayan çiftçileri, esnafı, dar gelirli vatandaşları,

NIYAZİ AĞIRNASLI

gerçekçi gençliği kardeş saflarında toplamaya davet ediyor. Kısır politik çekişmeleri elinin tersiyle iterek ırk, din, mezhep, farkı gözetmeksizin bütün yurttaşları kardeşlik safhalarında toplanmaya, bir avuç vurguncuya sömürülmececek bir çalışma seferberliği düzenine çağırıyor.

Çağdaş uygarlık seviyesine erişebilmenin ilk şartı halkımızın kısır politika çekişmelerinden sıyrılıp kurtulması, ekmeğe katık olmayacak boş propagandalara kendisini kaptırmamasıdır. Aksi halde, iktidara gelen parti mebus seçilemeyen yaranını, keskin partizanlarını millet hazinesinden beslenen şirketlerin ve teşekküllerin idare meclisi üyeliklerine, müşavirliklerine kayıracak, her devirden faydalanan döviz ve vergi kaçakçıları halkın sırtından yaşamaya devam edecek, Yağma Hasan'ın böreğini kapışanlar yine, belki biraz değişik olarak sofralarda yer alacak ama ne işsizlik ortadan kalkacak ne işçinin hayat şartları düzelecek, ne esnafın ve köylünün kredi sıkıntısı yok olacak ve ne de tütün, fındık, pamuk ve hayvan yetiştiricileri alivire mübayalarla kendilerini sömüren murabahacı aracılardan kurtulabilecek. Bütün bunlardan kurtulabilmek için, sevgili işçi, köylü, esnaf gerçekçi ve toplumcu aydın kardeşim, Türkiye İşçi Partisine oy vermelisin. Karışık yollardan giderek, sistemden faydalanıp gemisini kurtaranlar ve sınıf değiştirenler olabilir ama adil bir gelir dağılımı içinde milletçe kalkınmak hiçbir zaman mümkün olmaz.

Bugün yürürlükte bulunan devletçilik kötü bir devlet kapitalizmidir. Biz bunu halkın yararına işler ve kâr getirir hale koyacağız. Devlet işletmelerinde 300 bine yakın insan çalışır. Bir müdürler saltanatı ve bürokrasi sis-

RADYO KONUŞMALARI

temi devam edip gider. İşçi sayısı kadar da memur sayısı vardır. İdareye karıştırılmayan, tam gıda alamıyan, çok defa yaşama şartları düşük ve tedirgin işçi, verimi artırmanın şevkli çabasını benimsememektedir. Millettin 50 milyar lirası yarı atıl makinalarda, fabrikalarda yatmaktadır. 8 bin işçi çalıştıran Kırıkkale fabrikalarında yeni makina ilâve etmeksizin 15 bin işçi daha çalıştırılabilir. Gölcük tersaneleri, Eskişehir ve Sivas cer atölyeleri her şeyi yapabilecek hattâ otomobil yapabilecek kapasitede tesislerdir. Fakat çok düşük randımanla çalıştırılırlar. Yeni iş sahaları yaratılmadığı için kol gücümüzü de tıpkı doktorlarımız ve mühendislerimiz gibi yabancı ellere kaçırmıyoruz. Nüfus, çalıştırmasını bilen memleketler için bir külfet değil bir servettir. İktisadî Devlet İşletmelerinde yatan 50 milyarlık sermaye her yıl yüzde 10 kazansa 5 milyar kâr sağlanmış olur. Bunun 1 milyarı randımanı arttıran işçilere, teknik personele çeşitli yollarla dağıtılrsa ve işçiler iş yerlerinin idaresine katılrsa, verim gittikçe artacak, sağlanacak kârlarla yeni iş yerleri kurulabilecek ağır faiz şartlarıyla yapılan dış istikrazlardan ve yabancılara avuç açmaktan kurtulacağız. Yanlış işletmecilik ve maliyet şartları, yahut da kayırılan bazı yaranla kurulmuş olan iştirakler, devlet eliyle adam zengin etme sisteminin birer vasıtası olarak devam ediyorlar.

Sömürücü ferdi kazanç sistemlerine paydos demenin, yâran kayırma yeri olan iştirakleri tasfiye etmenin milli geliri hayali rakkamlarla değil, gerçek mânasiyle % 10 un üstüne çıkarıp, adil gelir dağılımı sağlamanın tahsili paralı sınıfa mahsus bir imtiyaz olmaktan çıkarıp halk çocuklarına okuyup yetişme fırsatı kazandırmanın vakti çoktan geldi. Türkiye İşçi Partisi bu düzenlemeleri

mutlaka yapmak azmindedir.

Şimdilik teşkilâtı bulunan illerden 9 unda seçime katılan Türkiye İşçi Partisi, yurt sathına yepyeni ve cesur bir ses getiriyor. Sesimizi dinliyen işçi, esnaf, köylü, emekçi gerçekçi aydın kardeşlerimiz, bir bakıma kendi yüreklerinin sesini dinlemiş oluyorlar. Sevgili işçi, esnaf, köylü, emekçi, gerçekçi aydın kardeşlerim Türkiye İşçi Partisi saflarında toplanın, toplanın ki, artık yoksullara, cehalete, yalanların saltanatına ve her türlü sömürücülüğe hep birden paydos diyelim ve sevgili yurdumuz gerçek bir cennet olsun.

**İşçi,
Köylü,
Esnaf ve gerçekçi,
Toplumcu aydın kardeşlerim!**

Son günlerde iftiralarla dolu telâşlı yaygaralara başlandı. Türkiye İşçi Partisinin sesi, yani senin cesur ve yiğit sesin, bu telâşlı yaygaralara rağmen bundan sonra da devam edecektir.

Çünkü Anayasamız da böyle istiyor.

(T.İ.P. ANKARA BELEDİYE BAŞKAN ADAYI
ve YAPI - İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI)

İşçi kardeşlerim,
Köylü kardeşlerim,
Esnaf kardeşlerim,
Dar gelirli memur kardeşlerim,
Kalemini, alın terini ekmeğine katık edenler uğrun-
da kullanan emeğin yanında, emekten yana aydın kar-
deşlerim!

Size bir işçi sesleniyor.

Bu ses yeni bir ses. Bu ses Türkiye İşçi Partisinin
sesidir.

Bu sese kulak ver!...

Bu ses çalışanların, alınterini ekmeğine katık eden,
nasırlı elleri ile bu vatana yaratacak, yeni temeller üzerine
kuracak, özlediğin mutlu, güleç günleri getirecek olan,
kafa ile kolun bir arada, sizden, sizin içinizden, sizlerle
çile dolduranların kurup geliştirdiği Türkiye İşçi Partisi-
nin sesidir.

Umutla beklemiştik katıksız kalmıyacağımız günleri.
Özlemiştik ışıklı caddeleri olan gecekonduları.

Beklemiştik her gün yarınki yaşayış teminatlarımızı.

Tam on yedi yıl oldu. 1946 - 1963 arası, tam on yedi
yıl geçti, demokratik düzene geçişimizin üstünden.

TAHİR ÖZTÜRK

Haklı değil miydi umutlarımız? İnsan değil miydik, yaşamaya lâîyk olmayalım! Vatandaşlık ya! Dört yılda bir, arkamız okşanmamış mıydı oy günlerinde! Vatandaş değil miydik seçimden seçime seslenişlerde!

Keyfimiz için akmamıştık köylerden şehirlere. Çorak topraklarda umudumuz kalmayınca, ağanın yarıcısı topraklardan da umudumuz kesilince, bizim vatanımız, öz yurdumuzda elbette iş sahibi olmak, ekmek ve katıgını kazanmak hakkı bizde olması lâîzimdi.

Şehire onun için yerleştik. Bize göre değil ki apartmanda oturmak, gecekondü neyimize yetmez! Zaten para artırıp kira vermek çok zor bizim için.

Vatandaş diye okşanıp geldik. Sırf okşanmak bizi sevindirdi. O köyde yoksul, ben şehirde işsiz. Sattık evlerimizi indik şehirlere. Bebelelerin bir ineği de satıldı. Umutsuz olanların yaptığı, hepimizin yapıp geldiği şartların yaptırdığı umutsuzluk bizi keyfine aktarmadı şehirlere.

Elbette sahipsizlerin umudu bir gecekondü olacaktı. Oldu! Oldu da ne oldu? Susuz, ötekilerden gayrî nursuz kaldı evlerimiz. Gazı bile alamaz hal başımızdan eksik değil. Benim yavrum da okumak istedi, okutamadım. Elektrikte ilkokulu bitirmek için çırpındı, yapamadım. Öğretmeninın karşısına yamalı esbabıyla temiz çıkarmak istedim, su bulamadım. İşi kovaladım tutamadım. Aç kaldım kapımdan bakan, elimden tutan olmadı. İşe girdim para alamadım, günlerce peşinde koştum, İşimi kaybetmiyeceğime emin değilim ki, hiç olmazsa rahat ocağımda umutla bekleyeyim.

Dış memleketlere çalışmaya gönderiyorlarmış dediler. Günlerce gittik geldik. Evimizdekiler de istedi bu gi-

RADYO KONUŞMALARI

ğışı. Bebelerimin gözleri parladı, karnımız bu gidişten doycaktır diye. «Yolculuk ne zaman baba?» dediler. Her akşam oyaladım onları. Ekmeksiz analarının uyuttuğu çocuklarının feryadını görmiyeyim diye onlar uyumadan eve gidemedim.

Bir ben olsam bu şehirlere gelen, ekmek kolay, aş bulmak kolay. Ya bunlar : Binler yüzbinler olunca, hergün çoğalınca, erken gelen benim de ekmeğimi paylaşacaktı. Elbette onlarda aç kalacak değil ya, öyle yaptılar. Paylaştılar; paylaşıya paylaşıya bize düşen pay kalmadı.

Hani ya mutlu günlere kavuşacaktık? Hani ya sosyal adalet tahakkuk edecek, çalışan emeğinin, kabiliyetinin karşılığını alacaktı? Keşke bilsek emeğin karşılığını alacağımızı, alınterimizden akan damlalarımızı bizi doyuracağını, yine umutla bekleriz. Amma artık bu düzende, şimdiye kadar bizleri kandıranların değişeceğine inancımız yok. İnancımız kalmadı onlara. Az yıllar değil ki beklediğimiz. Nurlu istikbal nutukları bizleri avuta avuta bugüne getirdi. Midelerimiz nurlaşmadı amma, hiç olmazsa elektriklerle, sularla evlerimiz ocaklarımız nurlaşıya idi gam yemedik.

beni dinleyen, dinleyenlerden duyacak olan kardeşlerim! Bu günde yani şu oy kullanma günlerinde de yine vatandaşız. Bu günlerde de senin en mukaddes hakkın olan oy kullanmada sana seslenenleri duyuyor, kapına bunun için gelenleri görüyorsun!...

Söylediklerim yalansa beni de dinleme ve kapından kov. Haksızsam bir gün ben de kapına gelirim bana da en kötü muameleyi yap. Dolmayan çilelerimizin dinmesi için, mutlu günlere erişmemiz için başkasının seni düşünmesini beklersen daha çok çekeceksin ve çekeceğiz.

TAHİR ÖZTÜRK

Senin içine gelip, senin karşında sana başkalarını kötüleyip kendini iyi göstermeye çalışana artık itibar gösterme. Çünkü bunlar seni de sana kötü gösteriyorlar.

Türlü vaadlerle kendini allameî cihan gösterip başkaları diye kendi öz vatanındaki kardeşlerini ayırmaya, senden koparmaya, birlik ve düzeni türlü türlü oyunlarla, kinci ve intikamcı davranışlarla vatandaşların hislerini kamçulamaya ve vatandaşları karınlarının doymayacağı yönlere çevirmek isteyen partizanlara, insanlara tapanlara fırsat verme. Yüz çevir, o hareketlerde bulunan larıda. Kapından kov onları.

«Boş lâf karın doyurmaz.» Sen olan ve senden olanlara çamur atarak seni sindirmeye, seni korkutmaya çalışanlar çıkacaktır. Çünkü çıkarıcılar ve bir gecede binleri kazanıp binleri yiyiverenler senin uyanmanı istemezler ve uyanmadığın müddetçe de seni sağmallık inek gibi sağabileceklerinden hep gözünü kapalı tutacaklar ve senin alınterinden, memlekete kazandırdığın millî gelirden heybeler dolusu çalabileceklerdir. Gökdelenler, kâşaneler kuracaklar; senin kör kalışından daima yaşamalarını devam ettireceklerdir.

Sen olan, senin partin olan ve senin içinden çıkanların kurduğu Türkiye İşçi Partisi'nin etrafında toplandığın zaman, onun seni sömürmesine, memleket millî gelirlerinin adil bir şekilde pay edilmemesine son vereceğin için, senin öz partin olan Türkiye İşçi Partisine de türlü şekil ve maksatlarla çamur atacaklar ve seni öz partinde toplanmadan alıkoymaya çalışacaklardır.

Senin insnlık gururunu iade etmek, senin alınterinin karşılığını alabilmen için Anayasa ile teminat altında

olan partini senden uzak tutmaya çalışan gafiller çıkacak, seni yine sömürmeye, kazandıklarını çalıp midelerine indirmeye çalışacaklardır.

Türkiye İşçi Partisi,

Küçük çiftçinin,

Küçük esnafın,

Irgatların,

Dar geliri serbest meslek sahiplerinin,

İlerisi gençliğin ve toplumcu aydınların, yani 30 milyon Türk ulusundan 29 misyonunun partisidir.

Atatürk ilkelerine, onun gerçek ülkü ve devrimlerinin Sosyal Hukuk Devletinin ve Anayasamızın kendisinde, içinde, onun koruyucusu ve yürütücüsü bir partidir.

Bu parti sana insanlık gururunu,

Bu parti sana yarının teminatını,

Bu parti sana alınterinin karşılığını,

Bu parti sana işsiz kalmayacağının teminatını,

Bu parti sana çocuklarının okuma imkânı teminatını,

Bu parti sana lâyük olduğun ev, su ve elektrik, yol getirme ve verme teminatını,

Bu parti sana lâyük olduğun ev, su ve elektrik, yol yaratmadığın ve bir numaralı vatandaş olduğunun teminatını getirecektir.

Türkiye İşçi Partisine oy verdiğin zaman kendine ve kendi içinden olanlara oy vermiş olacaksın.

Türkiye İşçi Partisi'nin kendisi olan sen, kendine oy vermiş olduğundan kendi kendine de ihanet etmiyeceğin malûmdur.

Doğru yolda, hak yolunda, insanlık yolunda olanlarla, demokrasiyi mutlu bir azınlığın oyuncağı halinden çıkaranların yardımcısı olacaksın.

(T.İ.P. ANKARA İLİ HAYSİYET DİVANİ ÜYESİ)

İşçi,

Köylü,

Esnaf,

Dar gelirli memur yurttaş!

Gerçekçi aydın kardeşlerim, çileli dertli bacılarım!

Şizlere bu akşam yine kendi sesinizle sesleniyoruz.
Plândan bahsedeceğim.

Biz; emeğiyle geçinen insanların yapacağı, yürüyeceği ve kontrol edeceği emekten yana plânlı bir devletçilik savunuyoruz. Mahalli seçimler için yapılan konuşmalar da iktidar da, plânlı bir döneme girmekle övünüyor. Övünmeye hakkı var mı? Halktan yana plâna gerçekten inanıyor mu? Bu plâni kim, kimin için yaptı, kim yürütüyor? Türk halkının plânla kalkınacağını gören, Devlet Plânlama Teşkilâtını kuran ve plâni hazırlayan 27 Mayıs devrimcileridir; Cumhuriyet Halk Partisi ve Adalet Partisi karma hükûmeti, Plânlama Teşkilâtını da, plâni da hazır buldu.

Plâni hazır buldu da, bulduğu gibi yürüttü mü? Hayır.

İşçi,

Köylü,

Dar gelirli memur yurttaş!

Gerçekçi aydın kardeş!

RADYO KONUŞMALARI

Plânı yürütenlerin senden yana olduklarını, plânı sana yarayacak amaçlara yöneltmeyeceklerini her günkü hayatında duyuyor, görüyorsun. Plân senden yana olmazsa bu sefer de gelişi-güzel değil, ama plânlı bir şekilde cömürüleceksin. Türk toplumunda bütün zenginlikleri emeği ile yaratan senin; iş bulman, millî gelirden payını alman, çocuğunu okutman, hasta olunca bakılman, ışığa suya, eve kavuşman için işlerimizi plânla yürütmemiz elbette şart. Ama bu plânı yapanın ve yürütenin senden olması gerekir; plân ancak o zaman sana hizmet eder, senin sırtından geçinenlere değil! Nitekim iktidarın plânlı kalkınma iddiaları şimdiden suya düştü. Örnek mi istiyorsun?

% 7 hızla kalkınmak için 1963 te % 17 yatırım yapmak gerekiyordu. Bu yapılmadı. 600 milyon gibi önemli bir yatırımın yapılmadığını kim inkâr edebilir? Hükümet bu yatırımı yapmak için çıkarıcı zümrelere kıyacağına; sana kıyıyor. Gene de finansman yolunu bulamıyor. Bulmuş görünmek için de bir program oyunu ile yatırımları düşük tesbit ediyor. Türkiye İşçi Partisi Araştırma Bürolarının incelemelerine göre, yatırımlar 1963 te % 14 ü geçmiyecek; acısını da millet çekecek. 50 yıldan beri görülmemiş yağışlı hava şartlarına rağmen bu yıl da % 7 kalkınma hızına ulaşılamıyor. 1963 gelişme hızı hükümetin açıkladığı % 6,4 ün çok altında.

Yani senin işsizliğin, yoksulluğun, evsizliğin, susuzluğun, okulsuzluğun devam ediyor, yüzün gülmüyor. İktidar kalkınma plânını yürütmek için gerekli tedbirleri alsaydı, memur ve işçiler haklarına kavuşacaktı. 1963 programında bu vaadedildi ve yapılmadı. Türkiye İşçi Partisi Araştırma Bürolarının incelemelerine göre, hükû-

ŞEKİBE ÇELENK

met plânı hiç olmazsa halk hizmetlerinde cesaretle uygulaysaydı, meselâ öğretmenlerin bu yılki bütün istekleri karşılanabilirdi. Bu bile olmadı.

İşçi,

Köylü,

Irgat, zenaatkâr, esnaf,

Dar gelirli memur yurttaş!

Gerçekçi aydın kardeş!

İktidar, plânı uygulamış olsaydı yalnız Ankara'da 35 bin aile mağaraya benziyen, susuz, ışıksız, yolsuz, okulsuz gecekondularda oturmuyacaktı. İktidar, bu 35 bin aileyi sağlık şartları yerinde, belediye hizmetleri tamamı çevrelerde yaşatacak tedbirleri alsaydı övünmeye hak kazanabilirdi. Oysa, politikacılar nutuklarında, kurdela kesme merakiyle yapılmış 1000 kadar evi övüyorlar. Bu evler pahalı olduğu için sen oturamıyorsun. Karda, kışta, soğuk, ışıksız evlerde, yolsuz, susuz semtlerde oturanların feryadına, plâna rağmen kulak tıkanıyor; bir nedeni olsa gerek! Bu yoksul ulusun dışından, turnağından arttırılan imkânların lüks villâlara, yaldızlı parmaklıklara, çiçekli bahçelere, yüzme havuzlarına aktarılmasının hesabını vermeden plânlı döneme girmekle övünenlere gülünür ancak.

Plânda ilkokul derdimiz 15 yılda çözülecekti. Hükümet bunu 20 yıla çevirdi. İşçi köylü, ve küçük esnaf çocuklarının okumayışından ancak onun bağrından gelenler üzüntü duyar. Türk işçisinin eğitim plânı da bu nedenlerle hırpalandı ve kabak gene cefakâr Türk işçisinin başında patladı. Plân, işçinin iş başında eğitimi için 1963 - 1964 yıllarında 12,5 milyon lira ayrılmasını emre-

diyor. 2 yıldır bu eğitime tek kuruş ayrılmadı. İşçinin mesleğinde ilerlemesi kösteklendi. Bunu köstekliyenler şimdi de sana plânın yürüdüğünü söyliyerek övünüyorlar. Gel de inan!

Plânın uygulanması için ne gerekli vergi reformu, ne toprak reformu yapıldı, ne de iddia edilmesine rağmen İktisadî Devlet Teşekkülleri yeniden düzenlendi. İktidar, vergi reformundan şunu anlıyor :

Benzine, ithal maddelerine, sigara ve kibrite zam. Yoksul yurttaşa fedakârlık üstüne fedakârlık!. Gene de gerekli geliri elde edemiyor. Plân, iktisadî devlet teşekküllerinin de yeniden düzenlenmesini emrediyordu. Bu da yapılmadı. Zararlı teşebbüslerin zarar etmesinde hiç bir suçu olmayan işçi ve memurların ikramiye ve primleri kesiliyor ve plânın icabı imiş gibi gösteriliyor. Devlet Demiryolları, Azot Sanayii işçileri ve memurları sıkıntıya düşerken iktisadî devlet teşekkülleri yeni zenginler yaratma peşinde.

Toprak reformundan da bir haber yok. Hizmetler yoksul bölgelere, kaydırılmıyor. Başkentte gecekondu-larda çoluk çocuğu ile yazın sıcakta, kışın kar ve buzda su taşıyan yurttaşları kurtarmak için en ucuzundan bir su şebekesi esirgeniyor. Halktan yana bir plân olsaydı böyle mi olurdu?

Doğunun yoksulluktan kıvranan halkına, Diyarbakır'lılara, Antep'lilere, Bingöl'lülere, Van'lılara kulakları tıkayıp bütün yatırımları üç büyük şehre yapmak da plân icabı mı?

Hükümet şimdi de, özel sektörün yani sermaye sahibi tüccar ve müteahhidin plâna göre değil, istenmeyen

alanlara yatırma yaptığından şikâyetçi. Bu şikâyet plânının ne olduğunu unutmak demektir. Oysa plâna uygun yatırımı sağlayacak tedbirler gene o plânın içinde bulunur. Plân bu demektir. Beş yıllık plânda da bu tedbirler pekâlâ mevcuttur. Yalnız varlıklı azınlıktan yana olan hükümet bu tedbirleri almaya yanaşmadığından şikâyete de hakkı yoktur. Şikâyet, bu plândan fayda görmeyen halkın hakkıdır.

Halkın şikâyetlerini durduracak bir plânı ancak halktan yana bir siyasî parti gerçekleştirebilir. Sadece Türkiye İşçi Partisi halka dayanarak emekçi kitleleri, yani işçinin, memurun, bütün aylıklı ve ücretlilerin, köylünün ve esnafın haklarını savunarak iktidara gelecek ve bütün Türk halkının çıkarlarını bir avuç insanın menfaatlerinin üstünde tutarak vergi reformunu, toprak reformunu yapabilecek, devlet gelir, mal ve işletmelerini en iyi yönetip kullanacak ve halkı şevkli bir çaba ile çalışmaya ve fedakârlığa yöneltecek tek partidir.

İktidar yüzde yedi kalkınma hedefi ile öğünüyor. Türk halkının yoksulluğunu ancak daha hızlı bir kalkınma giderebilir.

Halkın desteği ile iktidara gelecek olan Türkiye İşçi Partisinin bütün yaptığı işler halkın yararına olacağından, kalkınma hızı, bugün erişilemeyen yüzde yedinin çok üstünde olacaktır.

Yoksa % 7 hızla zenginler daha da zenginleşecek, senin sıkıntılarını on yıl sonra bile bitmiyecek.

**İşçi,
Köylü, ırgat,
Küçük esnaf,**

RADYO KONUŞMALARI

Dar gelirli memur vatandaş, Gerçekçi aydın kardeşim!

Ölümsüz Ata'mızın dediği gibi, «Biz, hayatını, bağımsızlığını korumak için çalışan emekçi kişileriz... Çalışmak sayesinde bir hak kazanırız. Arka üstü yatmak ve hayatını çalışmadan geçirmek isteyen insanların toplumumuzda yeri yoktur.»

Türkiyemiz, çağdaş uygarlık düzeyine, ancak emeği ile geçinen Türk halkının, gerçek temsilcileriyle iktidara geldiği zaman ulaşacaktır. Nüfusumuzun % 98 ni teşkil eden emekçi halkımızın temsil edildiği, gerçek menfaatlerinin savunulduğu tek siyasî parti de, Türkiye İşçi Partisidir.

Onun için sana tekrar sesleniyorum :

Oyunu kendi partine ver!.

İBRAHİM ÇETKİN

(T.İ.P. ANKARA MERKEZ İLÇE
BAŞKANI, SENDİKACI)

Tenceresinde et mi kaynar, dert mi, belli olmayan ev kadını,

Aybaşında bakkal kasap borcunu nasıl ödiyeceğini bilemeyen işçi, memur, dar gelirli yoksul yurttaş; herkesin, fahiş fiatlarla mal satarak açıktan büyük kazançlar vuruyor sandığı, ama aslında durumu işçi ve memurdan pek de hallice olmayan küçük esnaf; çalışan, fakat yoksulluk içinde yaşayan yurttaş!

Kendi öz partinin, Türkiye İşçi Partisinin sesini bir defa daha dinle.

Geçim sıkıntısı çekiyorsun. Çalışıp çabalıyorsun, belki eşin, belki çocukların da çalışıyor. Ama gene de iki yakan bir araya gelmiyor. Eline geçen paranın beti bereketi yok. Bu, kendini bildin bileli böyle. Çarşıdan eve dönüyorsun, dünyanın parasını harcamışsın, gene de çıkınında iki öğünlük yiyecek ya var, ya yok. Olan da çürük çarık, kalitesiz şeyler çoğu...

Ya gecekonduda, ya kira evinde oturuyorsun. İki birbirinden beter. Kirada oturuyorsan, aylık kazancının, ortalama bir hesapla % 35 ini, yani üçte birden fazlasını ev sahibin alıyor.

Boşa koyuyorsun, dolmuyor; doluya koyuyorsun, almıyor.

Çalışan, değer yaratan, fakat yoksulluk içinde yaşayan yurттаş.

Bu neden böyledir? Neden esnaf yüksek fiatla satar, neden gene de seninle birlikte geçim sıkıntısı çeker? Müstahsil köylünün bire verdiği, esnafta beşedir. Sen esnafa kızarsın, esnaf sana kızar. Ama ikinizin de hayatı hayat değil. Bu neden böyledir?

Çünkü, müstahsil köylüyle esnaf arasında, taş atıp kolunu yormadan, terlemeden, aslan payını vuran, senin ıstırabın pahasına gemisini yürüten madrabazlar, aracılar var. Müstahsil köylünün bire verdiği, esnafta beşeyse, suç esnafın değil. Esnaf, beşe sattığından bir kazanıyorsa, ne mutlu .

Bu neden böyledir?

Köylü müstahsil, malını yok pahasına satar; onun durumu büsbütün yürekler acısı. O, ya banka borcunu ödeyecektir, ya vergi borcunu; ya gaz alacaktır, ya tuz. Malını yok pahasına satmasın da ne yapsın, paraya muhtaç. Bekliyemez.

Peki, köylü müstahsilden malını yok pahasına alan, hattâ alacağı malın bedelini çoğu zaman önceden ödeyen, onu borçlandıran, elini kolunu bağlayan aracı, bu kadar parayı nereden bulur? Çünkü o mevcut parasını ya hana yatırmıştır, ya apartmana; ya da, kısa zamanda değeri 5 - 10 misli yükselecek arsalar... O halde bu işleri çevirecek parayı nereden bulur? Cevabı ortada. Senin kara günleri düşünerek binbir güçlükle bir köşeye ayırdığım üç beş kuruş var ya. Senin gibi milyonlarca yoksulun ban-

kaya yatırdığı bu üç beş kuruşlar, bir araya gelince milyonları bulur. İşte bankalarda biriken bu milyonlar, sayıları az olan, ama büyük işler çeviren bu aracılardan emrindedir. Onlar, istedikleri zaman, istedikleri kadar kredi alabilirler. Sana ilâç parası için beş yüz lira kredi verecek banka var mı? Çünkü banka da işini sağlama bağlamak ister, krediyi, ödeyip ödeyemeyeceği belli olmayan yoksula değil, bir koyup beş kazanmayı iş edinmiş aracıya verir.

Uzun sözün kısası, senin paran senin zararına çalışır; senin paranla bire kapatılan mal, sana beşe satılır. Sen çoğu zaman bu düzenin farkında olmadığın için, esnafa kızarsın, fahiş fiatla kötü mal satıp seni soyuyor sanırsın; o da bu yüzden sana kızar. Bu durum sen kendini bildin bileli böylece sürer.

Ama her derdin bir çaresi vardır. Bu derdin çaresi, sende, senin kendi kaderini kendi eline almanda, her türlü aracıyı ortadan çıkarıp kendi işini kendin görmende. Türkiye İşçi Partisi, sana, oyunu kendine ver, kaderini değiştir, diyor, bu yüzden.

Esnaf, köylü ve müstahsil arasındaki vurguncuları kaldırmak gerek. Köylü müstahsilin malını değerlendirmek, eskisinden daha yüksek fiatla alıp, sana eskisinden daha düşük fiatla satmak gerek. Böylece müstahsil köylü de, sen de rahat bir nefes alacaksın; esnaf da hakkını kazanacak.

Ama bu iş teşkilât işi, para işi.

Bu teşkilât nasıl kurulur, gerekli para nasıl bulunur? Bu teşkilâtı kim kurar?

1946 dan bugüne istediğin partiye oy verdin, istediğini iş başına getirdin, istemediğini iş başından uzaklaştırdın. İktidarlar değiştirdin; ama onların hiçbirisi, senin

RADYO KONUŞMALARI

durumunu değiştirmedir. Sen gene yoksulsun, gene sıkıntısındasın. Demek seni yoksulluktan, sıkıntıdan kurtarmak onların harcı değil. Nasıl olabilir ki, senin kurtuluşun, aracı dzenlerinin bozulmasına bağlı; şimdiye kadar oy verdiğin partilerin işi bu aracı dzenlerini sdrdirmek. Onlar bu dzenin, bu aracılarn partileri, oyleyse, koyle mstahsille esnaf arasındaki aracılarn ortadan kaldıracak teşkilatı onlar kuramazlar. Aksi halde, kendi bindikleri dalı kesmiş olurlar.

Bu teşkilatı ancak ve ancak Tdrkiye işçi Partisi kurabilir, yani sen. Çünkü bu teşkilat, sadece ve sadece senin, mstahsil koyleünün, küçük esnafın, dar gelirli, yoksul yurttaşın yararınadır. Oyle ise bu işi Tdrkiye işçi Partisinin işidir.

Bu teşkilat hakkında sana kısaca bilgi vereyim: İl ve ilçelerdeki dar gelirli mstehlik, küçük esnaf ve Tdrkiye'nin her tarafındaki mstahsil koyle arasında, senin katılacağın belediyeler aracılığıyla bir teşkilat kurulabilir. Bu teşkilat malı mstahsil koyleüden gerçek değeri ile alıp senin alış veriş yaptığın esnafa vurgunsuz ve kolayca devredebilecek tek teşkilat olacaktır. Böylece, malı, eskisinden çok daha ucuza temin edebilen esnaf, eskisinden de çok kazanmak şartıyla, sana eskisinden çok daha ucuza ve çok daha kaliteli mal satabilecek. Bu işten mstahsil koyleü de, küçük esnaf da, dar gelirli yoksul mstehlik de kazançlı çıkacak.

Peki, bu teşkilat mstahsil koyleüden malını gerçek değerle alabilecek parayı nereden bulacak? Bu da ortada. şimdiye kadar hem mstahsil koyleüyü hem küçük esnafı, hem de dar gelirli yoksul mstehliki sömüren aracılarn nereden buluyorsa, oradan. Yani senin kara gün-

İBRAHİM ÇETKİN

ler için bir kenara koyabildiğin üç beş kuruşların bir araya gelmesiyle biriken milyonları, bundan böyle bankalar kredi olarak araçlara değil, senin kuracağın bu teşkilâta verecektir.

Ama, aracının ortadan kalkması, müstahsil köylünün, küçük esnafın dar gelirli yoksul müstehlikin kurtuluşu sana kısaca anlattığım bu teşkilâtın kurulabilmesine bağlı.

Bu teşkilâtın kurulabilmesi, senin kendi işini kendin görecekle hale gelebilmesine, yani bütün kurul ve meclislere senin girebilmesine bağlı.

Seni, yani köylüyü, işçiyi, küçük esnafı, dar gelirli yoksul yurttaşı, toplumcu aydını bu meclislere sokabilecek tek parti, senin öz partin, Türkiye İşçi Partisidir.

Sana yapamayacağımız hiçbir şeyi vaad etmiyoruz. Çünkü, yapılabilecek herşeyi senin gönüllü işbirliğiyle yapacağımıza inanıyoruz. Sen içinden gelerek bir işe katılmadıkça, hiçbir şeyin yürümeyeceğine inanıyoruz.

Emeği ile yaşayan yurttaşlarımız!

Biz gerçekleri konuşuyoruz. Biz rakkam'larla konuşuyoruz. Biz fakir halkımızın ıstıraplarını dile getiriyoruz. Gerçeklerden korkanlar, gerçeklerin söylenmesini istemiyenler, gene bize şu veya bu radyo diliyle konuşuyor diye saldırıyorlar. Umuyorlar ki, bu saldırılarıyla bizi ve halkı sindirirler. Biz anayasayı savunuyoruz. Anayasa apaçık çiğnenmedikçe, ne bizim, ne de bize oy verecek halkın, kimse kılına bile dokunamaz. Biz demokrasiyi savunuyoruz. Biz diyoruz ki, demokrasi, uyanmış, haklarına, hürriyetlerine sahip çıkan halkın oylarıyla ik-

RADYO KONUŞMALARI

tidara gelip halk yararına ve halkın eliyle işleyen bir rejimdir.

Emeği ile yaşıyan yoksul halkımız!

Hangi sınıftan olursan ol; emekten yana, iyi niyetli yurttaşımız!

Gerçeklerin örtülmesine, hakkı haykıranların susturulmasına tertemiz insanların, yurtsevenlerin iftira çamurlarına bulanmasına elbette göz yummayacaksın.

Türkiye'mizde de artık herkesin özü ile sözü bir olmalı, demokrasi adına oyun oynanmasına bir son verilmelidir : Yani Anayasa tastamam, eksiksiz uygulanmalıdır.

Senin sesini duyurmakta devam edeceğiz.

Senin yani işçilerin, yani köylülerin, yani memurların, yani küçük esnafın, yani aydınların, yani aydın gençliğin!

Türkiye İşçi Partisinin!

KEMAL SÜLKER

(T.İ.P. GENEL SEKRETERİ, SENDİKACI)

İşçi kardeşlerim, ırgat, köylü, dar gelirli yurttaşlarım. Atatürk ülküsünü yaşatmak için and içen ülkücü toplumcu aydınlar!

Seçimler geliyor. Yine oy vereceğiz. Bunun için de partiler, memleketimizin en zengin hazinesi, en verim'i kaynağı olan emekçi halkın oylarını kazanmak istiyorlar. Olağanüstü bir çaba gösteriyorlar. Kazandıktan sonra da oylarını aldıkları halkı ızdıraplarıyla başbaşa bırakıyorlar. Kendileri de ulusal gelirin aslan payını almağa devam ediyorlar. Eti benim, kemiği senin düzenini sürdürüp gidiyorlar.

Kardeşlerim, bu oyun 1946 dan bu yana süre geliyor. Oy isteyen partiler yöneticileri ve sorumluları, memleketin büyük çoğunluğunun karşısına çıkarken cldukları gibi görünmüyorlar. Kimlerden yana olduklarını açıklamaktan korkuyorlar. Çünkü gerçeği söylemek işlerine gelmiyor. Çeşitli, baskılar yüzünden de halk, kimin kimden yana olduğunu kolayca göremiyor. Bunun sonucu, bu oyunun tabii sonucu olarak ta halkın kendisi değil, bir avuç mutlu azınlık iş başına geçiyor. İşçi sıkıntılı, köylü muhtaç, dar gelirli perişan, küçük esnaf kredisiz, Atatürkçü aydın öfkeli kalıyor. Ulusal gelirin % 32,5 unu paylaşan bir avuç insan köşe başlarını tuta tuta, halkı avuta avuta milyonlara milyonlar katarken, 29 milyon

RADYO KONUŞMALARI

Türk kendi ana yurdunda kıvrım kıvrım kıvrıyor. Uluşun efendisi dedikleri köylümüz, yılda 950 liralık gelire mahkûm bırakılıyorlar.

Oy alıp halkı uyutmak ve unutmak üzere tarihimize ilk defa bu seçimlerle önlenmeye başlayacaktır. Çünkü işçilerin kurdukları Türkiye İşçi Partisinde işçi, toplumcu aydın, köylü, emekçi yurttaş, gerçek bir işbirliği ile seçimlere katılmış bulunuyor. Alacakları oy, milletvekilleri ve senatör seçimleri gelince avutma ve sömürme oyununu sürdürenlere şimdiden «Sana oy yok» demeye gelecektir. Bu sonuç Türk toplumunun geleceğe güveninin ta kendisidir. Çünkü o vakit, işçi, köylü, küçük esnaf, az sermayeli zenaatkâr, dar gelirli yurttaş meclislerimizde söz sahibi olacaktır. Böylece Türk ulusunun her sınıf emekçi halkın kendi partisi olan Türkiye İşçi Partisi listeleri içinden seçilecek, halkın kendisi kendi kendini yönetmeğe başlayacaktır.

İşçi kardeşlerim,

Irgat, köylü,

Dar gelirli yurttaşlarım,

Atatürkü, toplumcu, aydınlar! Türkiye İşçi Partisi yıllarca süren, başka başka isimler, başka başka sıfatlar takınarak halkın önüne çıkan aldatıcı politikacıların başvurdukları oyunu açığa vurdu. Onun için bazı politika esnafı bize hücumla geçti. Oysa hücum boşuna, hiçbir halk uzun süre aldatılamaz ve hiçbir kuvvet tarihin akışını durduramaz. İktidara geçenler gerçekten halktan yana, gerçekten Anayasaya bağlı olsaydılar Türkiye bugün bu halde mi olurdu? Durumu iyi anlatım, işte Türkiye'nin sosyal ve ekonomik çizgilerinden örnekler :

Tarım alanında çalışanlardan 9,5 milyon işçi hergün

iş bulamıyor. Fabrika işçiliği yapabilecek durumda olanlardan bir milyonu işsiz. 20 milyon insan iyi beslenemediği için çeşitli hastalıklara tutulmuş. Halkın % 60 ı okur yazar olmadığı için öğrenim ve bilim ışığından yoksun. 510 bin topraksız aile bir lokmacık ekmek peşinde, Küçük toprağının ürününden geçinemiyen 77? bin köylü ailesi mağara devri yaşıyor. Başını sokacak yeri olanlardan şehirlerde oturanların % 32 si tek odalı evde barınıyor. Hekimin «İçinde oturulamaz» dediği sefalet inlerinde yaşamaya mecbur bırakılanlardan ve öteki yoksul halktan yana olmyanlar ne yüzle oy isteyecekler?

Yarisından çoğunda içme suyu olmayan köylerden mutlu azınlık politikacıları ne hakla oy bekliyebilirler? Şehirlerdeki gecekondu sayı 300 bini buldu. Anadolu'da iş bulamayan, topraksızlıktan emekçi yurtaşlar bu sefalet yuvalarını dolduruyor. Gecekondu yolu suyu, ışığı, taşıtı, bakımı, ucuz yiyecek bulma hizmetlerini esirgeyenler ne demeye oy için bu semtleri aşındırıyor? Çocuklarını okutmamanın azabı içinde yarına nasıl çıkacaklarını bilmeyen kuşku yoksul halka öteki partiler «Bana oy ver» diyecek rahatlığı nasıl bulabiliyorlar? Kiraların yükselmesi korkusuyla 6-7 yaşındaki çocuğun eline bir karemela, bir yeni hayat tablası sıkıştırıp sokaklara salıveren babaların çaresizliğine önem vermeyenler, bugün sıkıntıda bulunan insanlara ne yüzle oy için dil dönebilirler? Ne yüzle? Bu yoksul halk, bu düşük ücretli işçi, b u işsiz ırgat, bu fakir köylü, bonolarını vâdesinde ödeyemeyen bu küçük esnaf kaç yıldan beri vaad dinliyor? Dinliyor da sonunun doğru çıkmadığını görerek çirkin politikacıları yüz çeviriyor. Sonra da fabrikada beraber çalıştığı, tarlada beraber pamuk topladığı, aynı semtte beraber esnaflık yaptığı, aynı işletmece ay başını

beraber iple çektiği emekçi kardeşinin, ya da bizzat kendisinin aday olduğu Türkiye İşçi Partisi listelerine oy vermeğe hazırlanıyor.

Türkiye'nin ne halde olduğunu görmeğe devam edelim :

70 yaşını aşkın 523 bin insan, kimsesiz ve bakıma muhtaç. Gençliklerinde başkalarına yüz binlerce, milyonlarca lira kazandıran bu ihtiyar amcalara bakacak kimse kalmamış. Dilenmekten başka yaşama yolu gösterilmemiş. Ya gençler? 300 lira aylık verilecek bir işe 600 kişi birden baş vurmada. Birisi işe alınırsa 559 genç açıkta kalmakta. İş bulamıyan, işinden iyi ücret alamıyan işçiler Avurpa'ya gidip yabancıya hizmet için can atmakta. Üç beş kuruş biriktirmek için gidenler gidasızlıktan hastalanmakta. Yâdelerde ekmek parası arıyanlar 28 bini aşmakta, yıl sonuna kadar gidecekler 10 bini geçmekte. Ya köylü vatandaşın durumu? Geçen yıl bu aylarda Doğu Anadolu'da köylü kuraklıkla karşılaşınca göç etti idi. Açlıktan ölmek için Deli İlyas köyünde oturanlar ot yedi idi. Bu yılın ne getirdiği de ortada. Ya çocuklar? Yarının büyükleri? Bakıma ve yardıma muhtaç 50 bin yavru var. Bakılmazsa bu 50 bin çocuk okula gitmeden hapishaneye girecek.

Durum bu işte!... Bu kötü durumdan gelmiş geçmiş iktidarlar sorumludur. Bu bozuk düzene son verecek hiçbir köklü dönüşümlere yanaşmadılar. Ama Türkiye İşçi Partisi Büyük Millet Meclisinde iki üyesi olduğu halde, öteki partilerin yapamadıklarını yapıyor. Anayasaya aykırılığı öteki partilerce de bilindiği ve söylendiği halde el sürmedikleri kanunlar için yalnız Türkiye İşçi Partisi dâva açtı ve çoğunda haklı çıktı. Neden? Çünkü Türkiye İşçi Partisi sözü, özü doğru bir parti de ondan.

**Topraksız köylüler,
Toprağı yetmiyen köylüler,
Kiracılar, ortakçılar, marabalar, tarım işçileri, azap-
lar, ırgatlar!..**

**Ormanlarda ve sarp dağlarda yaşayan yoksul köylü
kardeşlerim!.**

27 Mayıs devriminden beri çok işler değişti. Senin şehirdeki işçi kardeşlerin bir araya gelerek 1961 de Türkiye İşçi Partisini kurdular. İnsanın insanı sömürmesini, ağaların devlet kasasını soymasına, kulun kula kul olmasına bir son verelim dediler. Gerçek Demokrasiyi kuralım, Anayasayı ağalara karşı savunalım, yoksul yurttaşın haklarını gerçekleştirelim dediler. Onun için Türkiye İşçi Partisi senin gibi emekçilerin, işçilerin, dar gelirli-lerin, esnafın, Atatürk'çü, toplumcu aydınların partisidir. Yani senin partidir. Türkiye İşçi Partisi tarım işçisinin, ortakçının, kiracının, küçük ve orta mülk sahibinin, yani toprağı kendi emekleri ile değerlendirenlerin yanında, sömürücü toprak ağalarının karşısındadır. Emegini bütün değerlerin yaratıcısı olduğuna inanan Türkiye İşçi Partisi toprakların ancak senin alınterin'e değer kazandığını bilir. Nasıl şehir ve köy ağaları parti farkı gözetmeden el ele verip çalışıyorlarsa, sen de şehirdeki işçi, esnaf, gerçekçi aydın kardeşlerinle elele verip seni sö-

mürenlerden kurtulmaya çalışacaksın. Çünkü senin gerçek kurtuluşunun onlarla birleşmene bağlı olduğunu bilmelisin.

Doğulu kardeşlerim, 1946 dan bu yana miting meydanlarının en hararetli hatipleri sizleri doğu kalkınması edebiyatıyla avutmaya çalıştılar. Doğuda bankaların dağıtıtığı ziraî krediler ve devlet eli ile yapılan sulama tesisleri sizin kalkınmanız için yapılmış hizmetler olarak sayıldı. Aslında bu hizmetler başınızda bulunan ağalara yapıldı ve onların ekonomik ve siyasal yönlerde güçlenmelerine yaradı.

Doğulu köylü kardeş, sense hayatın boyunca yoksulluk ve ölümlle boğuşmaya mahkûm kaldın. Mağara misali barınaklarda hayatın çilesini doldurarak, yiyeceğin ekmeğin miktarından, gelinlik kızının evlenmesine ve oy vereceğin partinin tayinine kadar her şeyinle, daima tabi olduğun ağanın iradesine bağlı kaldın. Doğu kalkınması denemeleri ağanı daha çok zenginleştirirken sen daha çok sefalet ve daha çok bağlı duruma düştün.

Bağlı olduğun ağanın emri veya seni geçindiremeyen bir karış toprak için fakir komşunun canına kıyarak onu ebediyete gönderirken sen hapishaneye düştün veya dağa çıktın. Dağda, ağanın emri altında, onun nüfuz ve hâkimiyetine hizmet ederken, maceraların büyük tirajlı gazeteler için sansasyonel başlıklar sağladı. Tuzağına düştüğün ağaların işlediği suçların faili olarak gösterildin.

Senin dertlerini görmek istemiyen bugünkü politikacılar, sömürücü ağaları saflarına almak, ve onları en yüksek mevkilere getirmek için yarışa çıktılar. Bu ağalar doğuyu kalkındırma edebiyatının en veciz örnekleri ile senin sözde koruyucun kesilirken, gerçekte kendi hem-

TARIK ZİYA EKİNCİ

palarını güçlendirmekten ve seni daha çok ezmekten başka hiç bir müsbet icraat yapmadılar.

Doğulu kardeş!

Doğu ancak derebeylik düzenini yaratan ağalık müessesesinin baskısından kurtularak doğulu yurttaşlarımızın ekonomik ve siyasal bakımdan tam bir hürriyete kavuşmalarıyla kalkınma yoluna girebilir. Bu da ancak bütün Türk vatandaşlarının her bakımdan yükselmesini amaç edinen, insan emeğini toplumun en yüce bir değeri olarak sayan Türkiye İşçi Partisinin iktidara gelmesi ile mümkündür.

Büyük Atatürk «**Köylü efendimizdir**» demişti. Topraksız köylüyü toprak sahibi yapmak istemişti. Fakat ağalar bırakmadılar. Hele Ata'nın ölümünden sonra iktidara sokularak iyi vurgun vurdular. Tarım kredilerini, traktörleri, biçer-döverleri, tohumlukları aralarında bölüşüp topraklarına toprak, servetlerine servet kattılar. Sen ise traktörün girdiği yerden kovuldun. Otlaktan yoksun kaldın. Kendini ya gecekondularda ya da çorak yamaçlarda buldun. Ağalar barları kapatırken, sen karnı aç yalın ayak ve yorgan sırtında başka diyarlarda rızkı aramaya başladın. İşte buna tarım reformu diyorlar.

Halbuki Türkiye İşçi Partisi Ata'nın istediği şekilde ve 27 Mayısla kazandığımız Anayasamızın emrettiği gibi, köylüyü toprak sahibi yapmak için köklü bir toprak reformunu savunuyor. Toprak reformu demek sömürücü toprak ağalığı mülkiyetinin sınırlandırılması ve kamulaştırılan toprakların üzerinde fiilen çalışan topraksız, ya da az topraklı çiftçiye dağıtılması demektir. Böylece büyük köylü kitleleri kendi işledikleri topraklara sahip olacaklar ve yüzyıllardanberi altında ezildikleri sömürücü

RADYO KONUŞMALARI

toprak ağalarından ekonomik, siyasal ve kültürel baskılardan kurtulacaklardır. Hür ve demokratik bir düzen içinde, işledikleri topraklardan faydalanacaklardır.

**Topraksız köylüler,
Toprağı yetmiyen köylüler,
Kiracılar, ortakçılar, marabalar, tarım işçileri, azaplar, ırgatlar!..**

Ormanlık ve sarp dağlarda yaşayan köylü kardeşlerim!

Senin toprak isteğinden kuşkulanan ağalar bu toprak reformunun karşısına tarım reformuyla çıkıyorlar. Bunların tarım reformuyla istedikleri bugüne kadar olduğu gibi devlet ağalara kredi versin, traktör versin, devlet ağaların topraklarını sulasın, gübre ve tohum versin, ürünlerini yüksek fiatla satın alsın. Yani ağalar devlet eli ile daha da zenginleşsinler. Bunlar tarım reformuyla sana her türlü vaadlerde bulunuyorlar. Fakat vermekten dikkatle, titizlikle kaçındıkları birşey var, o da toprak. İşte senin mülküm olarak işleyeceğin bu toprağı sana vermekten kaçınıyorlar. Çünkü ağalar toprağına sahip oldukça senin alınterini sömürebileceklerini ve ellerinden bu topraklar alınınca sömürmenin son bulacağını iyi biliyorlar. Bundan dolayı toprakları ellerinde tutmak ve devlet kasasını soymak için her vasıtaya baş vuruyorlar. İşte bunun için tarım reformunu savunuyorlar. Halbuki toprak reformu yapılıncaya ne ağa kalır, ne de sömürme.

Bunun için gözünü dört aç köylü kardeş. Aldanma yine bu sefer. Oyunu vermeden sor : Topraklar kimin olacak? Ağanın mı, yoksa yoksul köylünün mü? İşte bu soru adamın ağadan yana mı, yoksa yoksul köylüden

TARIK ZİYA EKİNCİ

yana mı olduğunu meydana koyacaktır. Oyunu senden olana, toprak reformunu tutana, yani topraklar yoksul köylünün olacaktır, diyene vereceksin.

Türkiye İşçi Partisi, topraksız veya az topraklı köylü ailelerinin hemen topraklandırılması için köklü bir toprak reformunu savunuyor. Yoksul köylülere, Anayasa göre, ağanın toprağı verilsin, otlak verilsin ve köylü ormandan insanca istifade etsin diyor. Türkiye İşçi Partisi yoksul köylüye kredi verilsin, ürünü yüksek fiyatla satılsın tefecilerin ve aracılardan elinden kurtulsun diyor. Türkiye İşçi Partisi yoksul köylüye devlet traktör ve biçerdöver yardımında bulunsun, toprağına su getirsin, tohum ve gübre versin, toprağı üzerinde tarımsal mücadele yapsın diyor. İşte toprak reformu budur.

Halbuki ağalar ve onların sözcüleri toprak reformunu değil, ağız birliği ile tarım reformunu savunuyorlar. Büyük mülklere dokunmayacağız. Köylüyü kredi ile, traktörle, biçerdöverle donatacağız. Böylece üretim çoğalacak ve köylünün geliri artacak!. diyorlar. Ama sen de iyi bilirsin ki, ağalar kendi kendilerinden bahsederken hiçbir zaman «ağa» demezler. Köylü, derler. Ağalıklarını senin masum «köylü» adın altında gizlerler. Gene iyi bilirsin ki, toprağı kim sahipse, ürünü o alır.

Şu halde üretim artarsa, toprağına sahip olanın yani ağanın geliri artar. Senin ise ekmecliğın gene az, çocukların gene aç, çorak toprağın gene bereketsiz kalacaktır. Gene iyi bilirsin ki, ağaların kredi ile, traktörle, biçerdöverle donatılması demek senin toprağından kovulman, cılağından yoksun kalman demektir. Soluğı şehirlerin gecekondularında alman, yahut dağların veya ormanların çorak topraklarına sığınman demektir.

RADYO KONUŞMALARI

Türkiye İşçi Partisi topraksız ve toprağı yetmeyecek yoksul köylüyü topraklandıracaktır. Pamuk ağalığına, pirinç ağalığına, tütün ağalığına, fındık ağalığına, portakal ağalığına, hayvan ağalığına son verecektir. Tarım işçilerine, sanayi işçilerinin hakları tanınacaktır. Aracıların, elçilerin, dayıların hâkimiyetine son verilecektir. Tarım işçilerinin ücretleri düzenlenecek ve tarlada çamurlu su içmeleri önlenecektir. Ormanlık ve sarp dağlarda yaşayan milyonlarca köylünün yoksulluğı son bulacaktır. Bu yoksul köylüler toprak reformundan yararlanacaklar ve üretimlerini arttırmaları için devletin yardımını göreceklere. Yoksul köylünün yakıt, konut ihtiyacı karşılanacaktır. Onun için :

Topraksız köylüler,
Toprağı yetmeyen köylüler,
Kiracılar, ortakçılar, tarım işçileri, marabalar, ırgatlar, azaplar,
Ormanlarda ve sarp dağlarda yaşayan köylü kardeşlerim.

Bütün bunları yapabilmek için Türkiye İşçi Partisi saflarında toplanalım.

Doç. Dr. MEHMET ALİ AYBAR

(T.İ.P. GENEL BAŞKANI)

Yurттаşlarım,

Atatürk'ün Cumhuriyeti emanet ettiği devrimci gençler!

Büyük Atatürk öleli bugün yirmibeş yıl oldu. Onu hâlâ ilk günlerin heyecanı ile anıyoruz. Şüphesiz bu, ona karşı duyduğumuz sevginin gerçekliğinden, büyüklüğünden ileri geliyor. Ama Atatürk bizler için bir büyük sevgili olmaktan çok daha ileri bir şey... Gerçekten de Atatürk oluş halinde Türkiye'nin hem sembolü, hem de bu oluşu belirleyen öğretinin kendisi... Çünkü Atatürk'ü Kurtuluş Savaşından, Büyük Zaferden, Cumhuriyetin kuruluşundan ve devrimlerden ve devrimlerin zaman içinde gelişmesi demek olan Atatürk'çülükten, ayırmak mümkün değildir. Üstelik Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu buhrandan kurtuluş yolunu, kırkdört yıl öncesi gibi, gene Atatürk aydınlatıyor, Bundan dolayı onun yirmibeşinci ölüm yıldönümü, bizlere salt duygusal plânda kalan bağlılık gösterilerini aşmak ve serinkanlılıkla düşünmek vesilesi olmalıdır. Kaldı ki, Atatürk gibi akılcı ve gerçekçi bir büyük insana sevgi ve saygı, onu ve eserini bilim ve akıl yoluyla inceleyerek gösterilir kanısındayız.

Atatürk'ü, Atatürk'çülüğü gerçeklikle değerlendirebilmek için, Kurtuluş Savaşı günlerine dönmek; Kuru-

RADYO KONUŞMALARI

luş Savaşının özellikleri üzerinde durmak; gerçeklerden esinlenen Atatürk ilkelerinin Kurtuluş Savaşı ile ilişkilerini ortaya koymak gereklidir.

Kurtuluş Savaşı, daha önce verdiğimiz savaşlara hiç benzemez. Kurtuluş Savaşı iki yönden yepyeni bir savaştır. Birincisi, silâha sarılmak insiyatifi halktan gelmiştir. Osmanlı Devletinin hâkim sınıf ve zümreleri düşmana kayıtsız şartsız boyun eğmek kararını aldıkları gün, halkımız Anayurdunu kurtarmak azmi ile Müdafaa-yı Hukuk Cemiyetleri kurmuş; yurdu işgal eden düşman ordularına, elde silâh, yer yer karşı koymaya başlamıştır.

Kaldı ki, Kurtuluş Savaşında nizamî ordu da Halkın Ordusu idi. Yedisinden yetmişine kadar bütün bir millet erkeği, kadını ve çocuğuyla savaşa katılmıştır.

Savaşın bu halkçı karakteri, devletin de karakterini belirledi: Yeni Türkiye devleti halkçı bir devlet olarak doğdu.

Savaş yıllarında idare edenlerle halk arasında tam bir dayanışma vardı. Ve halkla idare edenlerin yaşama şartları arasında da büyük farklar yoktu.

İdare edenlerin halkın içinde yaşamaları. Halkın idare edenlere karşı tarihimizde ilk defa güven beslemesine yol açmıştır. Halkın içinde yaşamak idare edenlere de, yine tarihimizde ilk defa devrimci karakter kazandırmıştır. Atatürk işte bu tarihî şartlar içinde lider olmuştur. Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Başkumandanlık yaptı.

Kurtuluş Savaşımızın ikinci özelliği de şuydu: Sadece filân veya falan devletin ordularına karşı savaşmıyorduk. Orduların arkasındaki sömürücü düzene karşı

da savaşıyorduk. Ve bütün sömürge halklarının kurtuluşuna yol açacağımızı âdeta sezinliyorduk.

Kurtuluş Savaşının bu özellikleri o günlerin resmî belgelerinde açıkça görülmektedir. Büyük Millet Meclisinin 21 Ekim 1920 günlü bildirisi bu belgelerden biridir. Ama gerek devletin halkçı karakterini gerekse savaşın anti-emperyalist karakterini, hiç şüphesiz en veciz şekilde 1 Aralık 1921 günlü demeci ile büyük Atatürk ortaya koymuştur.

Atatürk Diyor ki :

Biz hayatını, istiklâlini korumak için çalışan erbabı sayız, zavallı bir halkız. Mahiyetimizi bilelim. Kurtulmak, yaşamak için çalışan ve çalışmaya mecbur olan bir halkız! Binaenaleyh her birimizin hakkı vardır, selâhiyeti vardır. Fakat çalışmak sayesinde bir hakkı iktisap ederiz. Yoksa arka üstü yatmak ve hayatını sayıdan muarra geçirmek isteyen insanların bizim hakkı yoktur, hakkı yoktur! O halde ifade ediniz efendiler! Halkçılık, nizâmı içtimaisini sayine, hukukuna istinat ettirmek isteyen bir meslekî içtimaidir. Efendiler! Biz bu hakkımızı mahfuz bulundurmamak, istiklâlimizi emin bulundurabilmek için hey'eti umumiyemizce, hey'eti milliyemizce bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı hey'eti milliyece mücadeleyi caiz gören bir mesleği takvâ eden insanlarız.

Yurttaşlarım,

Atatürk'çü gençler!

Atatürk'çülüğün temel ilkesi halkçılıktır. Halkçılık,

RADYO KONUŞMALARI

çalışan halkı bütün değerlerin kaynağı ve son gayesi olarak kabul eder. Bu anlayışın hükümet ve idare şekli olarak demokrasiyi zorunlu kıldığı aşikârdır. Beri yandan halkçılık toplumda devlet eliyle köklü dönüşümler yapılmasını, halkın insanca yaşama şartlarına kavuşması için kaçınılmaz bulduğundan ekonomik ve sosyal alanda emekten yana plânlı bir devletçilik sistemini gerektirir. Böylece devrimcilik de halkçılığın tamamlayıcı bir unsuru haline gelir.

Atatürk milliyetçiliğine gelince; bu ilke ayırıcı ve başka milletleri küçük gören veya boyunduruk altına almayı amaç bilen ırkçı, şoven bir milliyetçilik anlayışı değildir. Atatürk bir çok defa Türk milliyetçiliğini etnik unsurlar arasında bir ayırım gözetmeden ve bunların yurttaşlık haklarını kısıtlamadan tarif etmiştir. Türk milliyetçiliği milletin bütün fertlerini kaderde, kıvançta ve tasada ortak, bölünmez bir bütün olarak kabul ettiği için tam demokratik ve sosyal adaletçi bir kavramdır. Türk milliyetçiliği halkımızı dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip ve kişiliği olan bir üyesi haline getirmeyi, bilimde, teknikte, kültürde ve sosyal hayatın her alanında daima yüceltmeyi amaç bilir.

Milliyetçilik ilkesini lâiklik ilkesi tamamlamaktadır. Tutucu gerici faktörleri yenmek için lâiklik, uygarlığa kavuşma dâvamızın vazgeçilmez bir unsurudur.

Nihayet Atatürk, bütün bu ilkeleri barışçılık ilkesiyle tamamlamıştır. Çünkü; Türkiye'nin bir an önce çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmasını ancak barışın gerçekleştiği bir dünya düzeni içinde mümkün görmüştür.

Yurttaşlarım,

Türkiye gene derin ve gittikçe derinleşen bir buhran

MEHMET ALİ AYBAR

içerisinde. Atatürk'e Atatürk'çülüğe dönüyoruz. Atatürk ilkelerine sarılıyoruz. Fakat, asıl Atatürk'çülük, Atatürk ilkelerini her gün değişen gerçekler önünde yeniden değerlendirerek daima yaşatmaktır. Atatürk'çülük Atatürk'ün başarılarıyla yetinmeyip daima daha ileri gitmek kararlılıkları aydınlatmaktır. Atatürk'çü gençler, bu kutsal vazifede bu gücü kimden, hangi sosyal kuvvetten alacağız? Bu sorunun cevabını da bize gene Atatürk veriyor : Halka gideceğiz, onunla kaynaşacağız ve onunla elele bütün güçlükleri yeneceğiz. Güçlükleri yenmenin, bugünkü buhrana son vermenin başka yolu yoktur.

AHMET TOP

(T.İ.P. GAZİANTEP İL BAŞKANI)

Vatandaşlarım!

Ben, sendikacı Ahmet Top; Konuşmama bir tertibi açıklayarak başlayacağım. Bu sabah bir iki gazete, Türkiye İşçi Partisinin kapatılması işinin Bakanlar Kurulunda görüşüldüğünü haber vermiştir. Bu haberin gerçeğe hiç bir ilgisi olamaz. Çünkü, Anayasanın tanıdığı haklara dayanarak kurulmuş ve radyo konuşmalarında en tabii haklarını kullanan Türkiye İşçi Partisinin bu şekilde kapatılması, Anayasanın açıkça çiğnenmesi demektir.

Çünkü Anayasayı çiğnemeyi göze almadan hiç kimse Türkiye İşçi Partisinin kılına dokunamaz; ona oy vereceklerin kılına dokunamaz.

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, partimizin seçim şansını azaltmak maksadıyla yayınlanan bu haberin, hükümetçe yalanlanmasını, bu sabah Başbakanından istemiştir.

Bu çeşit yalan haberler sık sık yayılabilir. Maksatları, seni öz partinden ayırmaktır.

Bunu bil! Yeni yalan ve tertiplere karşı uyanık ol!

**Türkiye işçileri,
Köylüler,
Emeği ile yaşayan yoksul vatandaşlar,**

**Memur, emekli, dul ve dar gelirli yurttaş,
Atatürkçü ve toplumcu aydın arkadaşı!**

Sana hep gerçeklerden söz ettik. Sana hep gerçeklerden söz edeceğiz. Sana; oyunu kendine ver; kaderini değiştir, diyoruz. Yurdumuzu yöneten bütün kurul ve meclislere, sen kendin girmedikçe bugüne kadar süregelen yoksulluğun, çaresizliğin, bundan böyle de sürecektir, diyoruz. Sana, kaderini değiştirecek yolları rakamlara ve gerçeklere dayanarak gösteriyoruz. Biz sana gökteki ayı, yapamayacağımız hiç bir şeyi vaatmiyoruz. Sadece sana güveniyor, ancak senin gönüllü işbirliğiyle gerçekleşebilecek şeyleri gösteriyoruz.

17 Kasım seçimleri için gösterdiğimiz adaylar, sadece ve sadece senin temsilcilerin, Onlarla, İl Genel Meclislerine, Belediyelere sen girecek, kendi işini kendin yürütecek, kendin denetleyeceksin.

Emeği ile yaşayan yoksul yurttaş!

Aday listelerimize bilmem bir göz atabildin mi? Bütün partilerin aday listelerini önüne al, teker teker oku, karşılaştır ve düşün. Türkiye İşçi Partisi, senin öz partin, senin bağrından çıkmış, senin dertlerini, senin acılarını, senin yoksulluğunu paylaşan kardeşlerini aday gösteriyor, senin hayatını yaşayan kardeşlerini: Kimi Akdere'de, kimi Zeytinburnu'nda, kimi Hoşgör'de bir işçi arkadaşın, kimi Kuştepe'de oturan bir küçük esnaf, küçük zanaatkâr kardeşin. Çoğu toprağı yetmediği için, çoğu senin gibi yorganını sırtlayıp kente gelmiş; gurbetçiliğin, işsizliğin acısını çekmiş. Hepsi senin dilini konuşuyor. Hepsi senin özlemini dile getiriyor. Evsiz, yolsuz, ışıksız, soğukta yaşamanın, gıdasız, okulsuz, bakımsız kalmanın acılarını dile getiriyor hepsi.

RADYO KONUŞMALARI

Türkiye İşçi Partisi, senin öz partin, ilk defa olarak senin sesini duyuruyor.

Bu alışılmamış sestem rahatı kaçanlar var. Bunun için, senin öz partinin hızlı gelişmesi, onları şaşkına çevirmişe benziyor. Yalandan başka, iftiradan başka, sana söyleyecek sözleri yok. Ama sen, kendi kardeşlerine atılan çamurlara, iftiralara elbette kanmayacaksın.

Bizim sana söyleyecek çok sözümüz var.

17 Kasım Belediye ve İl Genel Meclisleri seçimleri için senden oy istiyoruz. Belediyede ve İl Genel Meclisinde senin için yapacaklarımız nedir?

Sana önce, başını sokacak bir yuva gerek. Ama yolsuz, ışısız, susuz, sefalet yuvaları değil, insanca yaşamının gerektirdiği bütün Belediye hizmetleri sağlanmış, ucuz, rahat ve sıhhi blok apartmanlar. Ne var ki, sana bu en tabii hakkın sağlanana kadar bütün eksikliklerine rağmen, binbir güçlkle başını sokabildiğin, çoluk çocuk, içinde barındığın gecekondun, asla başına yıkılmamalıdır.

Daha bir ay önce Ankara'da Küçükesat'ta, içinde oturanlara hiç bir yer gösterilmeden 11 gecekondun yıkılmıştır.

Daha önce, Gülveren'de elli kadar gecekondun, yoksul halkımızın gözleri önünde yıktırılmıştır.

Herhangi bir bahane ile binlerce gecekondun her an yıktırılabilir.

Türkiye İşçi Partisi, Belediye seçimlerinde çoğunluğu kazanırsa, içinde oturanlara bütün Belediye hizmetleri sağlanmış sosyal meskenler temin etmeden hiç bir gecekondunun, hiç bir sebeple yıktırılmayacağını vaad ediyor.

Senin beslenmen gerek, çalışabilmen, çalışmakta devam edebilmen, insanca yaşayabilmen için... Çalışıp çabalayıp aldığın para, seni geçim sıkıntısı içinde kıvrandırıyor. Bu para ile insanca geçinebilmen, emni, ekmeğin, bütün gıda maddelerinin ucuzlamasına bağlı. Bakkaldan kasapdan, ateş pahasına alabildiğin maddelerin ucuzlaması gerek. Bunun için senden yana, senin yararına çalışacak bir satış düzeni kurulmalı, bütün bu fiat yükselişlerinin başlıca sebebi olan vurguncu araçlar aradan çıkarılmalı, senin ve çocuğunun nafakası, sana ucuzca satılabilmelidir.

Belediye ve İl Genel Meclislerinde çoğunluğu kazanınca, Türkiye İşçi Partisi, senin geçimini bir ihtikâr konusu yapan araçları ortadan kaldıracak olan halk pazarları kurmayı vaad ediyor.

Senin çalışman ve kazanman gerek. Senin çalışıp kazanman, geniş ölçüde memleketin ekonomik ve sosyal gidişine bağlıdır. Ve senin öz partinin, Türkiye İşçi Partisinin ana amacı, senin oylarınla iktidara geçip memleketin ekonomik ve sosyal şartlarını senin yararına düzenlemektir. Fakat, il ve ilçelerde Belediyeler oldukça önemli hizmetler yüklenmiş bulunuyor. Bu hizmetlerin görülmesi, geniş bir kadronun çalıştırılmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu kadroların, gerçekten iş görecek adamlarla değil, daha çok partilerce düşünce ve kayırmalarla doldurulmuş olduğu bilinen bir şey.

Türkiye İşçi Partisi, bütün il ve belediye hizmetlerinin, bütün partizanca düşünce ve kayırmalar dışında, hizmeti en iyi görebilecek kimseler tarafından yürütüleceğini vaad ediyor.

RADYO KONUŞMALARI

Sana yapamayacağımız hiç bir şey vaadi etmiyoruz, Sana bu vaadlerimizi nasıl gerçekleştirebileceğimizi de açıkça söyleyeceğiz.

Sana herkes çeşitli vaadlerde bulunuyor. Bu vaadleri nasıl gerçekleştireceklerini, bunun için gerekli parayı nereden, kimlerden ve nasıl bulacaklarını sor onlara.

Biz, gerekli parayı nereden bulacağımızı kimlerden alacağımızı bir defa daha söylüyoruz :

Kentlerde görülen Belediye hizmetlerinden en çok kim yararlanıyorsa, bu hizmetlerin görülmesi için gerekli paranın büyük kısmını da onlar verecektir. Yani varlıklı vatandaşlar!

Belediyenin yaptığı büyük bir yol, bomboş duran bir arsanın değerini durup dururken beş on misli yükseltmekte; arsa sahibi bundan dolayı belediye hizmetlerine hemen hiç iştirâk etmeden, fazladan kazanç sağlamaktadır. Belediye hizmetlerinin görülmesi sebebiyle sağlanan menfaat ve kazançlar şimdiye kadar olduğu gibi yoksul halka değil, bizzat menfaat ve kazanç sahiplerine ödetilecektir...

**Türkiye işçileri,
Köylüler,
Memur, emekli, dar gelirli yoksul yurttaş,
Atatürkçü ve toplumcu aydın arkadaş!**

Belediye ve İl Genel Meclislerinde Türkiye İşçi Partisi adayları çoğunlukla seçilirse, neleri ve nasıl yapacağız, bu konu devam edecek.

Yarın bir başka sendikacı arkadaşım konuşacak...

RAHMI EŞSİZHAN

(T.İ.P. İZMİR BELEDİYE BAŞKAN ADAYI
SENDİKACI)

Ben sendikacı Rahmi EŞsizhan. Türkiye İŞçi Partisi
İzmir Belediye Başkanı Adayı.

YurттаŐlarım!

Tertipler devam ediyor.

Ankara Savcılığı bir aŐıklama yaparak, bu tertiplerin
ıŐyüzünü aŐıđa vurmυŐtur.

Ankara Basın Savcılığı : «**Bu haberlerin gerŐekle il-
gisi yoktur. HiÇbir parti ve partili hakkında takibat aŐıl-
mamıŐtır.**», demiŐtir. Bazı gazetelerin yayınları hakkında
da Savcı : «**Bunlar temennilerini yazıyorlar. Biz Savcılık
olarak bütün partilerin radyo konuşma metinlerini nor-
mal yollardan inceliyoruz. Ama, bu bir takibat değildir
ve aŐılmıŐ takibat da yoktur**» demiŐtir.

Bu kesin aŐıklamaya rağmen, maksatlı bazı gazete-
ler Türkiye İŞçi Partisi hakkında takibat yapıldığını yaz-
makta devam ediyorlar.

Beri yandan, Türkiye İŞçi Partisi'nin kapatılması
hakkında Bakanlar Kurulunda bir görüŐme yapılmadığı-
nı, bu haberin asılsız olduğunu bildiren BaŐbakanlıđın
aŐıklaması, gene bazı maksatlı gazetelerde yer almamıŐ-
tır. SeÇmen yurттаŐ üzerinde bir baskı yaratmak niyeti
aŐıkŐa görüliyor.

RADYO KONUŞMALARI

Bu tertipleri hazırlayanlar seçmen yurttaşın, tereddüde düşüp şöyle düşünmesini istiyorlar :

«Mademki Türkiye İşçi Partisi hakkında takibat var, mademki Türkiye İşçi Partisi kapatılabilir, şu halde ben oyumu boşuna harcamıyayım. Oyumu başka bir partiye vereyim.»

İşte, asılsız haberlerle vatandaşı şaşırtmak, böyle düşünmeye zorlamak istiyorlar.

Seçmen Yurttaş!

Yalan haberlerin yayılmasının sebebi budur. Ve anlaşılın, bu çeşit yalanlar daha da yayılacaktır. Çünkü, halkın Türkiye İşçi Partisi'ne güveni ve sevgisi her gün artmaktadır.

Seçmen Yurttaş!

Uyanık ol!

Oynanmak istenen oyunun içyüzünü gör!

Anayasayı çiğnemeyi göze almadıkça, hiç kimse Türkiye İşçi Partisi'nin kılına dokunamaz. Çünkü Türkiye İşçi Partisi, Anayasaya dayanan bir partidir.

Seçmen Yurttaş!

Emeğiyle yaşayan yoksul kardeşim!

Tertiplerin içyüzü işte böyle! Sakın aldanma!

İşçi, köylü, küçük esnaf!

Dar gelirli memur, emekli yurttaş!

Atatürk'çü, ülkücü kardeş!

Bu seçimlerde de sana türlü vaadler yapıldı, daha da yapılacak. Onlara sor: «— Vaadlerinizin gerçekleşmesi paraya bağlı. Bu parayı nereden bulacaksınız?» Gene

RAHMI EŞSİZHAN

şimdiye kadar olduğu gibi artacak hizmetlerin yükünü memur, işçi mi ödeyecek- Yoksa gene «— Sigaraya, benzine mi zam yapacaksınız?» Bu sorulara cevap veremiyeceklerdir.

Büyük çiftçilerden şimdiye kadar vergi alamıyanlar, ithlâtçının, inşaatçının, arsa spekülâsyoncularının vergi gizlemesini önleyemeyenler, bütçenin bütün yükünü sana yüklediler. Gel seninle bunun bir hesabını yapalım :

1963 yılı bütçesinde harcanan paraların yüzde 70 i senin sigara, kibrit, gaz, tuz ve basma alırken ödediği vergilerden karşılanıyor. Oysa bu vergiler adaletsiz vergiler. Bir yenice sigarası içerken sen de 140 kuruş ödeyeceksin, milyonlar ithalâtçı da, onbin dönüm toprağı olan büyük toprak sahibi de...

Kalan vergilerin yüzde otuzu ki bu ikibüyük milyar lira tutar. Büyük kısmıyla gene memur ve işçi tarafından ödenir. 1959 yılında, ithalâtçılar, ihracatçılar, toptancılar, kabzımallar, apartman yapıp satanlar yani 189 bin kişi sadece 540 milyon lira ödemiştir. Bu kişilerin ödedikleri vergilerin ortalaması 1500 lira maaş alan bir memurun ödediğinden daha az. Bu mutlu kişilerin yüzde 38 i, vergi beyannamelerinde; ayda 140 liradan daha az kazandıklarını beyan etmişlerdir. Yani kaloriferli apartmanlarda oturanlar, yazlıklara çıkanlar, otomobilli, kotralı bu hayatı yarım odacı maaşı ile sağladıklarını iddia ediyorlar.

Yani, milli gelirin yüzde 32 sini, nüfusun yüzde 1 i alıyor. Bu kadar haksız bir gelir dağılımının düzeltilmesi görevleri arasında olan hükûmet, adaletsizliği daha da arttıracak bir tutum içindedir. Senin yoksulluğun daha da artıyor ama, gene senin ihtiyaçlarını karşılayacak kadar

RADYO KONUŞMALARI

gelir sağlanmıyor. Plâna rağmen öğretmenlerin ek haklarını ödemiyor, plânın gerektirdiği kadar hastane, sağlık ocağı açmıyor. Sen doktorsuz, ilâçsız, hastanesiz kalıyorsun. Yol, içme suyu programları gerçekleştiremiyor.

Türkiye İşçi Partisi senin oylarınla iktidara gelirse; senin hayrına harcanmak için, varlıklı kimselerin ödeme gücüne uygun bir şekilde vergi alacak, büyük arazi sahiplerini de vergilendirecektir. Milli gelirimizin 20 milyar liralık kısmı tarım alanından elde olunur. Bu miktarın beş milyar lirası 10 bin çiftçinin cebine girer. Bu onbin çiftçi 1963 yılında ne kadar vergi ödemiştir? Bunun hükümet ilân etmiyor... Ama Türkiye İşçi Partisince yapılan tahminlere göre bu vergi 10 milyon liradan fazla değildir. Yani, zengin çiftçi başına 500 bin liralık gelirden ancak bin lira vergi... Buna karşılık geçen yıl memurlara yapılan yüzde 15 zammın karşılığı olarak, memurlar 100 milyon liradan fazla vergi ödemiştir.

Türkiye İşçi Partisi, Şehirlere yapacağı hizmetlerin bedelini halkı sıkmadan sağlayacaktır. Bir kere, çünkü konuşmamızda da belirttiğimiz gibi, Belediyenin açtığı cadeler yüzünden mülkleri değerlenenler bu hizmet bedelini ödeyecektir. Böylece sağlanan paralarla Tüközü'nün Kazlıçeşme'nin Gültepe'lerin, Aktaş'ın ve büyük şehirler dışında bakımsız bütün semtlerin çileli halkın yol, su ve ışık götürülecektir.

Türkiye İşçi Partisi, seçimleri kazandığı yerlerde eğlence resimlerini yeniden gözden geçirecektir. Barlarda veya içkili gazinolarda bir gecede binlerce lira harcayan kimselerin aynı elaçıklığını şehrin giderlerine katılarak göstermesine herhalde kimsenin itirazı olmasa gerekir. Bu aynı zamanda vergilerin, ödeme gücüne göre alınma-

RAHMI EŞSİZHAN

sını emreden bilimsel kurallara ve Anayasaya da tamamen uygundur.

Türkiye İŞçi Partisi, halktan yana, sömürmeye karşı biricik parti olduğu için, plânın akıl ve bilime uygun ilkelerini en zor şartlar içinde dahi savunacak ve plânını halktan yana olan ilkelerini uygulayabilecek biricik partidir.

Yarın saat 19,45 te Türkiye İŞçi Partisi adına size yazar ve gazeteci arkadaşım Yaşar Kemal seslenecektir.

Türkiye İŞçi Partisi adına hepinizi saygılarımla selâmlarım.

İşçiler!

Köylüler!

Aydımlar!

Ve bilcümle Türk halkı, sözüm sizedir!.

Beni dinleyin; 14 yıl toprağa yainmayak basmış ve köşünden ilk okur-yazar olarak karşınıza gelebilmiş, o da tesadüfen gelebilmiş bir köylüyü dinleyin. Dünyanın en bereketli topraklarından birisi olan, Çukurova toprağı üstünde yaşayan benim ailem yarıcıydı. Biz eker, biçer, biz toplar, ürünün üçte ikisini toprak sahibi ağaya verirdik. Bu bereketli topraklar üstünde inanılmaz bir yoksulluk içindeydik. Şimdi düşünüyorum da bu büyük bir haksızlıktır. Böyle bir toprak üstünde insanların bu kadar yoksulluğa düşmesi ayıptır, utanç vericidir.

Şimdi şurada, karşınızda Türkiye İşçi Partisi adına konuşabiliyorsam, bu bir halk çocuğı için gerçekten bir tesadüftür. Benim gibi yoksul halk çocuklarının doğduğu topraklarda çocukların çoğı daha doğarken ötürler. Birçoğı da daha okul çağına gelmeden trahomdan, sıtmadan, veremden kırılırlar. Benim gibi yoksul halk çocuklarının yaşadığı topraklarda ne hasta yatağı, ne de ilâç bulunur. Biz yoksul halk çocukları bunun için tesadüfen yaşarız. Bunun için tesadüfen okuruz. Ve bunun için burada tesadüfen konuşabiliriz.

Bugün ilkokul çağındaki çocukların yarısına yakını ilkokul bulamıyor. Talihleri yardım eder de ilkokul bulabilirlerse, bu ilkokulu da bitirebilirlerse, ortackullara, liselelere, sanat okullarına, yüksek okullara giremezler. Örneğin yüz çocuktan sadece dokuzu liseye gidebiliyor. Bu sayıyı şunun için veriyorum ki, Türkiye'nin eğitim durumu bir faciadır. Demek oluyor ki, binlerce, yüzbinlerce Türk çocuğu şu yaşanası dünyada ne olup bittiğini bilmeyen korkunç bir karanlıkta önürlerini tamamlıyorlar. 30 milyon Anadolu insanının 25 milyonu okumaktan, aydınlıktan mahrum ve sonsuz bir karanlık içinde... Her güzel, her iyi şeyden ve bütün dünya nimetlerinden mahrum... Bu ağlanası, bu acı, bu insanlığa yakışmaz bir haldir.

Size yine tekrar ediyorum! Şu karşınızda bulunan ben bir tesadüf eseri olarak karşınızda bulunuyorum. Ve bunun acısını ağrı gibi yüreğimin özüne çökmüş duyuyorum. Benim hayatım tesadüf olmasa, şimdi 25 milyonun bulunduğu kurşun geçmez karanlığın içinde debelenip duracaktım.

Türkiye İşçi Partisi'nin sesinin buradan yükselmesiyledir ki, yoksul Türk halkının derdi dile geldi. Bundan önceki yıllarda konuşanların çoğu yalnız kendi dertlerini, kendi menfaatlerini dile getirdiler. Bizim bu işte sayımız-suyumuz yok. Biz sadece Türk emekçisinin kutsal alınteri adına konuşuyoruz. Biz, geri kalmış, halkı ezilmiş, emekçisi iliklerine kadar sömürülmüş bir ülkenin insanlarıyız. Halkımızın bu baş belâsı yoksulluğu, bu utanılacak macerası yüzyıllardır sürüp gelir. Bundan böyle artık buna paydos diyeceğiz. «El mi yaman, bey mi yaman» demiş atalar. Halkımızın oylarıyla, elin, beylerden yaman olduğunu göreceğiz. Biz emekçi Türk halkı, yangınlardan, has-

RADYO KONUŞMALARI

talıklardan ve ölümden ve zulümden ve kırınlardan gerije kalmış bir halkız. Bizi yıllar yılı adam yerine koymacılar. Bizi yüzlerce yıl derimize kadar soydular. Bu yurdu kanımızla, canımızla, yıllar yılı koruyan biziz. Bu yurdu onarabildiği kadar bizim emeklerimiz onardı. Şu yurttan ne varsa, gözümüz neyi görüyorsa, onlar bizim kolumuzun gücü, gözümüzün nurudur. Evet, bu yurttan ne varsa, biziz. Ve bizim eserimiz ve bizim alın terimiz. Bu yurttan senin insanca çalışman ve insanca yaşaman ve Türkiye'yi cennet bir vatan yapman senin oylarınla, senin ellerinle olacaktır.

**İşçiler,
Köylüler,
Aydınlar,
Ve bilcümle emekçi Türk halkı,
Sözüm sizedir!**

Biz Türkiye İşçi Partililer, bugünkü Anayasamızın tamastamam uygulanmasını istiyerek, halkımızın menfaatlerini korumak için, memleketimizi dünyanın en medenî memleketlerinin seviyesine çıkarabilmek için tarihimizin ikinci büyük Kurtuluş Savaşına başlamış bulunuyoruz. Halkımızı uyarıp onunla elele vereceğiz. Ve onun oylarıyla bu ikinci savaşı da kazanacağız.

Bundan epeyce önceleri ülkemize demokrasi diye acayip bir nesne getirildi. Bu demokrasi denilen şey, halk için ve halkın faydasına işlemedi. Oysa ki, demokrasi bir bütündür. Demokrasi aslında, insanı insanlığına kavuşturan bir düzendir. Demokrasi insanı insanlığın yabancı kılan bütün engellerin, ekonomik, sosyal, politik bütün engellerin kaldırılması için gerekli ortamı yaratan bir düzendir.

YAŞAR KEMAL

Biz diyoruz ki, şenin oylarınla kabul edilen bu Anayasayı, gerçek bir demokratik düzeni, seninle elele vererek biz uygulayacağız. Bu bizim amacımız, bu bizim aslı ödevimizdir.

Bu Anayasa bize eşitlik getiriyor. Bu Anayasayı, canımızı dişimize takıp sonuna kadar savunacağız. Yeni anayasamız eşitsizliğe, adaletsizliğe ve sömürücülüğe karşıdır. Anayasamız diyor ki, bir yanda 70 köyü olan bir ağa, bir yanda bir mezarlık topraktan bile yoksun kövülü olamaz, diyor. Bu Anayasaya göre, işçi günün 24 saatinin 12 saatinde çalıştırılıp üstelik de aç bırakılamaz, diyor. Bu anayasa diyor ki, halk çocukları okusunlar, herkes dilediği gibi düşünsün, herkes dilediğini dilediği gibi söylesin. Herkesin işi gücü olsun. Herkes eşit olsun. Herkes hastalandığı zaman ilâç bulsun, doktor bulsun, diyor

İşte bu güzelim Anayasanın aydınlığı içinde, Türkiye İşçi Partisi'ni Türk işçileri, ırgatları, bilûmum Türk emekçileri kurdular. Bu parti ezilen Türk halkının partisidir. Ve bu ezilen Türk halkı ellerini emekten yana olan Türk halkına uzatıyor. Ve aydınlarımız emekçi halkımızla bir olup kader birliği ediyorlar.

İşçiler,

Köylüler,

Ve bilcümle emekçiler!

Demokrasinin başlıca prensipleri eşitlik ve hürriyettir. Ve de bütün dünyada demokrasiyi yani eşitliği, yani hürriyeti ve adaleti, yalnız ve yalnız emekçi halk yığınları savunmuşlardır. Emekçilerin savunulmasında fayda görmedikleri yalan demokrasiler er-geç yıkılmağa mahkûm olmuşlardır.

RADYO KONUŞMALARI

Biz Türkiye İşçi Partisinin adamları, biz fabrika, biz maden, biz toprak işçileri, biz köylüler, biz küçük esnaf, biz emekten yana aydınlar, demokrasiyi savunduğumuz zaman, demokrasi işte o zaman demokrasi olacaktır. Biz demokrasiyi savunduğumuz zaman kimse onu yıkamayacaktır. Ama biz demokrasiyi, gerçek demokrasiyi savunuruz. Bizler demokrasiyi, 70 köyü olan ağaların, 70 köylerindeki ırgatları kul edip köle gibi sömürsünler diye savunmayız. Bizler demokrasiyi, fabrika sahipleri, işçileri bir âlet gibi alıp, eskiyince çöplüğe atınsınlar diye savunmayız. Bizler demokrasiyi, küçük bir azınlığın insanlarımızı bir ekmeğe zincirleyip, enselerinde yıllarca ateş yaksınlar diye savunmayız. Bizler demokrasiyi, herkese toprak verildiği zaman, sosyal adalet kurulsun diye savunuruz.

Dünyadaki köklü demokrasiler, yalnız emekçilerin ellerinde yükselmiştir. Emekçinin katılmadığı demokrasi boş kovan olur.

Efendiler!

Türk tarihinde ilk olaraktır ki, Türk emekçisi kafasıyla, koluyla ve gönlüyle memleket idaresine katılıyor. Bu herkes için ele geçmez bir talihtir. Türkiye İşçi Partisi sayesinde, büyük halk yığınlarının katılmasıyla özlediğimiz demokrasi gerçekten kurulacaktır. Türkiye İşçi Partisi, Türk demokrasisinin en büyük teminatıdır. Anayasayı çiğnemeyi göze almadan, Türkiye İşçi Partisi'nin kılına kimsecikler dokunamayacaktır.

Yurdumuz için biricik umudumuz, sonsuz umudumuz, Türkiye İşçi Partisi'nin gelişmesinde, büyümesindedir.

Bir düşünün, bir düşünün ki, 30 milyon emek hiç

YAŞAR KEMAL

kimsenin değil, sömürücünün değil, yalnız Türkiye'nin kalkınmasının emrinde. Azıcık durup da buru bir düşünün hele... Birkaç yılda Türkiye ne hale gelebilir...

**İşçiler,
Köylüler,
Aydınlar,
Ve bilcümle emekçi Türk halkı!**

Sizi İşçi Partisi'ne, demokrasimizin garantisi olan, tarihimizde ilk olarak haklarını almak için mücadeleye atılan bu büyük kuruluşa katılmaya çağırıyorum.

Biz Türkiye İşçi Partisi, sömürülen yüzde doksan-dokuzu yüzde birin elinden kurtarıp Türkiye'yi yücelteceğiz.

70 köyü olan ağaya ekebileceği kadar toprak bırakıp gerisini bu memleketin gerçek sahipleri köylülere vereceğiz. Atatürkün dediği gibi, köylü ağanın köleliğinden kurtulup kendi kendisinin efedisi olacaktır.

**İşçiler,
Köylüler,
Aydınlar,
Ve bilcümle emekçi kardeşlerim!**

Sözüm sizedir. Türkiye'nin kurtulmasını istiyorsan, yükselmesini istiyorsan, tarihimizin ilk emekçi kuruluşu olan Türkiye İşçi Partisi ile birlik olalım.

**İşçi,
Köylü,
Yoksul vatandaş,
Sevgili yurttaş!**

Senin gibi halk çocuklarının başardığı 27 Mayıs devriminin aydınlık günlerinde, oyuna sunulacak. Anayasa tasarısını hazırlayan Kurucu Mecliste vazife almış ve bundan hayatının en büyük mutluluğunu duymuş ve o günlerin ümit ve heyecanını hâlâ kaybetmemiş bir yurttaşınızım. İki yıldan beri de sayın Cumhurbaşkanının kontenjanından Cumhuriyet Senatosunda vazife görmekteyim. Kısa bir süre önce Türkiye İşçi Partisine katıldım. Şimdi sizlere bunun nedenlerini anlatacağım. Sözlerim bir kısım politikacıların radyo konuşmalarında ve bazı yazarların gazetelerde partime karşı giriştikleri iftira ve tezvir kampanyasına cevap olacaktır. Sizlere sesleniyorum. Fakat sözlerim daha çok onlarıdır. Bunun için biraz hukukça konuşacağım. Kusura bakmayın.

Sevgili yurttaş! 27 Mayısın hazırladığı Anayasa senin oylarınla kanunlaştı. Korunması da senin ayonuk bekkiliğine emanet edildi. Eser senindir, senden yararadır.

Bu yurttta geçimini emeğiyle sağlıyanlar, başka bir deyimle işçiler, küçük toprak sahibi köylüler, ırgatlar, ortaklar, yarıcılar, marabalar, zanaatkarlar, küçük esnaf,

cair gelirli memur, müstahdem, serbest meslek sahip'eri ve emekliler halkımızın büyük, ama pek büyük çoğunluğunu meydana getirir. Bu çoğunluk yoksul olduğu içindir ki milletçe yoksuluz, bu çoğunluk okuma yazmanın ışığından yoksun olduğu içindir ki milletçe geriyiz.

Anayasa bizi milletçe yoksulluktan kurtarmak, halkımızı okutup uyarak öteki ileri milletler seviyesine çıkarmak ve böylece bu topraklarda yaşayan her kişiyi ırkı, rengi, dili, dini, mezhebi, sosyal sınıfı ve cinsiyeti ne olursa olsun insanlık mutluluğuna eriştirmek, insanlık vekâr ve haysiyetine kavuşturmak için yapıldı.

Yurttaşlarımız!

Sevgili Atatürk'ümüzün 1 Aralık 1921 günlü söylevinde işaret ettiği gibi kalkınmak ve zenginleşmek için emeğinden başka dayanağı olmıyan bir milletiz. Emeğe değer vermedikçe onun korunmasını ve gelişmesini sağlayacak tedbirleri almadıkça bindiği dalı kesen bir kişi durumuna düşeriz. Cahillikten, bizi yüz yıllardan beri olduğumuz yerde saydıran zararlı geleneklerden kurtulmadıkça, tüm zengin olsak bile, öteki milletlerin uygarlık seviyesine çıkamaz ve o milletler ailesi içindeki şerefli yerimizi alamayız. İçimizdeki ikilikleri, üçlükleri, dörtlükleri hislerimiz ve çıkarlarımızla, kısacası kendi nefsimizle savaşıp sökülüp atamaz isek ne kalkınmamızda elbirliği edebilir ve ne de kültürel, sosyal ve ekonomik bütünlüğüne kavuşmuş derli toplu bir millet olabiliriz. Kişinin yoksul ve cahil bir toplum içinde varlıklı ve aydın olmasının ne değeri ve ne de tadı tuzu vardır. Hep beraber varlıklı, hep beraber aydın ve aydınlık kafalı olmalıyız. Bunu gerçekleştirmek içinse toplumculuk gerek.

Sevgili yurttaş!

Kurucu Meclisin havasını 10 ay müddetle doldurup taşıran bu fikirler ve bu görüşler Anayasamızın meydana çıkmasında temel ilkeler oldu. Bu sebeple :

Anayasamız emekten yanadır. Emeği koruyup geliştirmek için kişiye haklar tanıdığı gibi devlete bu yönde vazifeler yüklemiştir.

Anayasamız emekçiden yanadır. Onu sermayeye karşı sendikalar ve kooperatifler kurup örgütlenerek ve grev ve toplu sözleşme haklarıyla donatarak korumuştur.

Anayasamız toplumdur. Ön gördüğü reformların gerçekleşebilmesi için devlete özel mülkiyet ve özel teşebbüs alanlarına müdahale yetkisi tanımıştır.

Anayasamız devrimcidir. İleri gitmemizin ilk şart ve basamağı olan Atatürk devrimlerini anayasa teminatı altına almıştır.

Anayasamız milliyetçidir. Ama ayırıcı, ırkçı, şoven ve sömürücü milliyetçiliği değil, birleştirici ve insancıl milliyetçiliği benimsemiştir.

Kurucu Meclis zabitleriyle anayasanın maddeleri, aralarındaki ilintileri kavramak çabası ile okunursa bu dediklerim kendiliğinden meydana çıkar.

Sevgili yurttaş!

Türkiye İşçi Partisine neden girdim? Şimdi bunu cevaplayacağım. Millet olarak yoksulluk ve cehaletten kurtulmamızın, Anayasamızın biçiminden çıkarılmadan, eğilimlerinden uzaklaştırılmadan uygulanmasıyla mümkün olacağına candan inanıyorum. Anayasanın böyle uygulanması ise uygulayıcılarının onunla aynı eğilimde ol-

ESAT ÇAĞA

masına bağlıdır. Sanırım bunu sen de kabul eder ve bana hak verirsin.

Anayasanın eğiliminde olan bugünün tek partisi ise Türkiye İşçi Partisidir. Onun tüzüğünü ve program tasarrısını okudum ve buna böylece inandım. Türkiye İşçi Partisi gerçekten anayasamız gibi emekten ve emekçiden yana, toplumcu, devrimci ve milliyetçidir. Yasalara saygılı ve meşruiyetçidir. İşçi Partisine eğilimlerimin anayasasının kine uygun olması dolayısıyla sempati duydum ve onun senatoda bir temsilci daha kazanması, orada anayasasının kine uygun görüşlerinin bir savunucusu daha bulunması için girdim.

Yurttaşlarım!

Parlâmentodaki iki senelik tecrübem göstermiştir ki bir fikir veya eğilimin kanunlara hâkim olabilmesi, o fikir ve eğilimin parlâmentoda bir parti ile temsil edilmesine bağlıdır. Acaba parlâmentodaki öteki partilerimizin eğilimleri nedir? Bunun cevabını vermek için Amerikan yardımıyla ilgili olarak Türkiye'ye gelip iki ay inceleme yapan senatör Mr. Gruennig'in raporundan partilerimizle alakalı bir kısmı aynen okuyacağım: «Sağ kanadın feodalist ve zengin unsurları 27 Mayıs inkılâbından hemen hiçbir zarar görmeden kurtulmuşlar ve parlâmentoda temsil edilen beş siyasî partinin hepsini de sıkıca avuçlarının içine almışlardır.» Bu lâfları ben etmiyorum. Partilerimizin sermaye ve büyük toprak mülkiyetini temsil ettiğini ben söylemiyorum. Müttefikimiz Amerika'nın Türkiye'ye gönderdiği ve memleketinde sağ kanada mensup bir senatörü söylüyor.

Şimdi Anayasaya ilişkin kanunlardan sendikalar,

grev ve toplu sözleşme kanunlarının neden eksik ve gü-
 dük çıktığı, plâna para bulmak için daha çoğu senin
 sırtına yüklenen tekel maddelerine, gümrük damga resmi-
 ne, akar yakıta zam gibi dolaylı ve adaletsiz vergilere ne-
 den başvurulduğu, gelir vergisi kanunu değiştirilirken A-
 merikan yardım teşkilâtının Türkiyeye gönderdiği Massac
 Husset Teknoloji Enstitüsü profesörlerinden Mr. Enos'ın
 tavsiyelerine neden uyulmadığı ve böylece senin vergi yü-
 küünü hafifletmek cihetine gidilmediği büyük tarım kazanc-
 larına neden devede kulak kabilinden bir vergi konuldu-
 ğu, bugün aslında devletin malı olan toprakların huku-
 ki değerlerini tamamen kaybetmiş vesikalara dayanarak
 zilyetlik iddiasında bulunan büyük toprak ağalarına ta-
 pulama kanununun 33. maddesiyle neden peşkeş çekildiği ve
 böylece Anayasasının emrettiği köylüyü topraklandırma işi-
 nin daha bugünden neden imkânsız hale getirildiği şim-
 di anlaşılır, değil mi?

Bu olanların hiçbirisi Anayasanın yukarıda saydığım
 eğilimlerine ve ruhuna uymaz. Bunlar halktan yana işler
 değildir. Bunların olmaması Anayasanın yerine oturması
 için meclislerde seni yani emeği de temsil eden bir parti-
 nin bulunması gerek. Böyle olursa hem Anayasa yerine
 oturur, hem huzursuzluk kalkar, hem sen ben kavgasın-
 dan kurtulur, işlerimize bakarız. Türkiye İşçi Partisi işte
 senin temsilcin olarak meclislere senin cularınla girmek
 çabasında olan bir partidir.

İşçi,
Köylü,
Küçük esnaf,
Ücretli yurttaş

ESAT ÇAĞA

**Emekli, dul, dar gelirli kardeş,
Atatürk'çü ve toplumcu aydın,
Halktan emekten yana olan yurtta.**

Sizlere sesleniyorum. Bizim böyle seslenemiz bazı politikacıları tedirgin ediyor ve bu seslenmeyi türlü türlü yorumluyorlar. Ettikleri lâfların hepsi boş. Ellerinden geliyorsa onlar da sizlere bizim gibi seslensin. Bu bizi ancak memnun eder. Ama bunu yapamazlar. Niçin yapamayacaklarını da senatör Mr. Gruennig benden daha iyi söylüyor.

Yine sizlere sesleniyorum : Eğer kamu işlerinin halk çoğunluğunun yararına görülmesini, kararlar alınır, kanunlar yapılırken bu çoğunluğun hak ve yararının görülüp gözetilmesi, kısaca Anayasanın tam uygulanmasını istiyorsan Türkiye İşçi Partisinin adaylarını bugün belediye ve vilâyet meclislerine, yarın da parlâmentoya sokmağa çalış. Çünkü sesin bu meclislere böyle girecek ve beklediğin huzura ancak bu yoldan kavuşacaksın.

Dr. ORHAN ARSAL

(T.İ.P. GENEL SEKRETERİ)

İki gün sonra oy vereceksin. Türkiye İşçi Partisine karşı koparılan yaygaralara aldırma... Çünkü artık yalnız değilsin.. Türkiye'nin 9 ilinde İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de, Kocaeli'nde, Kırklareli'nde, Adana'da, İçel'de, Diyarbakır'da, Gaziantep'te teşkilâtlanmış kardeşlerin var. Onların yardımlarına koş... Seçim sandıklarını Türkiye İşçi Partisinin oy pusulaları ile doldur. Ev parti kapatılacakmış palavralarına inanma. Partimizin kurulu teşkilâtlarına akın akın köylüler, işçiler, üniversiteliler, profesörler, avukatlar, doktorlar, mimarlar, mühendisler, koşuyor. Samsun'da, Sakarya'da, Zonguldak'ta, Yozgat'ta, Konya'da evet Konya'da, Bursa'da evet Bursa'da, Edirne'de, Tekirdağı'nda, Elâzığ'da, şimdiden Türkiye İşçi Partisinin il merkezleri kuruluyor.

Köylüm, işçim, esnafım,

Dar gelirli kardeşim,

Genç arkadaşım!

Artık sen kimildamış bir halksın. Yalancılar tarafından aldatılamaz bir çığsın.

Türkiye İşçi Partisinin seçimlere katıldığı il ve ilçelerde Belediye Başkanlıklarını, İl Meclisleri ile Belediye Meclislerinde çoğunluğu kazanırsan bak neler olacaktır?

Evvelâ sen, kul olmaktan çıkacak, hor görülme-

RADYO KONUŞMALARI

ten kurtulacak, vatandaş rütbesine ulaşacaksın. Anayasanın halktan yana olan hükümleri eksiksiz ve tastamam uygulanmaya başlanacak ve sen insanca yaşamak hakkına sahip olacaksın. Çünkü sen, il ve belediye meclislerinde söz ve karar sahibi olmaya başlayınca, demokrasinin sahtesi ortadan kalkacak ve sen gerçek demokrasiyi kendi ellerinle kuracaksın. Sonra günler ve aylar geçecek büyük seçimlerin günü gelecek ve sen milletvekilleri meclisi ile senatoyu doldurunca topraksız veya az topraklı köylüye toprak dağıtacak, onları aracılardan ve ağaların zalim pençesinden kurtaracak, işsizlere dil, din, mezhep, renk, ırk ve siyasî inanç farkı gözetmeden iş verecek, onları açlıktan yoksulluktan kurtaracaksın. Çünkü, köylü toprağından, işçi emeğinden tam faydalanacak, millî gelire kattığı değerlerin tam karşılığını alacaktır.

**Köylüm, işçim, esnafım,
Dar gelirli kardeşim,
Genç arkadaşım!**

Görüyorsun ki her şey sana bağlı, her şey senin seçim sandıklarına koşmana bağlı. Her şey senin Türkiye İşçi Partisinin oy pusulalarını seçim sandıklarına atmana bağlı. Her şey 17 Kasım'daki davranışına şahlanmana bağlı. Köylüm, işçim, esnafım, dar gelirli kardeşim, genç arkadaşım, halkım, aslanım, gülüm benim!

Bu seçimler ne ki, deme. Gel bir yol daha beni dinle..

Bu seçimler, senin iktidara gelişinin müjdesi. Çünkü sen, iktidara geleceksin. Ama mutlaka, mutlaka geleceksin. Bu gerçeği, koltuk hummasına tutulanların telaşlarından ve iftira dolu feryatlarından anlamıyor musun?

Sen iktidara gelince, bütün bu işler olacak mı? Bu bir hayâl mi acep? Herkesin insanca yaşadığı, insanca eğlendiği bir hayat, insanın en tabii hakkı olan böyle bir hayat, masal değil mi? Ama senin insanca yaşamaman bir hayal değildir. Senin bu yoksul hayatın, senin bu çaresizliğin, giderilmesi imkansız bir dert değil ki! Ama bu değiştirilemez bir kader değil ki! Ama bu Tanrı buyruğu değil ki! Bunu değiştirmek senin elinde. Nasıl ki 1946 dan bu yana oylarınla iktidarlar devirdin, iktidarlar getirdin...

**Köylüm, işçim, esnafım,
Dar gelirli kardeşim,
Genç arkadaşım!**

Gel etme eyleme, gel beni bir yol daha dinle. Sana bir hayal gibi gelen ama senin daha anandan doğarken hak kazandığın insanca yaşama, insanca çalışma, insanca eğlenme imkânlarının gerçekleşmesi için senin şimdiden Türkiye İşçi Partisinin seçimlere girdiği dokuz ilde belediye başkanlıklarına, il ve belediye meclis'lerine yerleşmen lâzım. Hattâ Türkiye İşçi Partisi'nin teşkilâtı olmadığı için seçimlere giremediği yerlerde de bir kâğıt parçasına Türkiye İşçi Partisi'nin adını yazarak zarflara koyman ve seçim sandıklarına atman lâzım.

Aslanım, gülüm, kardeşim, benim; Sana elbette başını sokacak bir yuva lâzım. Sana elbette yol, ışık, su, hastahane lâzım. Çocukların için okul, işe gitmen için ucuz ve kolay taşıt lâzım.. Sana bunları hep söyledim. Bunları nasıl, hangi yoldan gerçekleştirebileceğimizi, bunun için gereken parayı nereden, nasıl bulacağımızı, kimlerden alacağımızı hep söyledik. Senin geçimini bir ihtikâr konusu yapan, bir yandan müstahsil köylünün, bir yandan küçük

RADYO KONUŞMALARI

esnafın ekmeğini ufaltıkça ufaltan, on'ların hayatını da cehenneme çeviren vurguncu araçlardan sizleri nasıl kurtarabileceğimizi hep söyledik. Fakat, senin çözüm bekleyen meselelerin sade bunlar mı? Başını sokacak bir yuvan, seni fazla sıkıntıya düşürmeden geçindirebilecek bir işin, sana mutluluk veren bir aile çevren var diyelim. Yüzüne baktıkça gönlünün güldüğü bir yavrun var, diyelim. Ama yarın? Yarın işinden kovulursan, eve götürecektmek bulamazsan, hastalanırsan, o güzelim yavruna kim bakacak, ihtiyar anana, kocamış babana kim yâr olacak? Allah'tan başka, sana kim sahip çıkacak. Toprak, su, kan yüzünden, başlık belâsından hapishanelere düşersen senin neye varacak. Cezanı çektikten sonra ne yapacak, nasıl yaşayacak, insan içinde bir parya olmaktan nasıl kurtulacaksın. Bu belâlar senin başına gelmese bile, yavrun anasız, babasız kalmasa bile sen işe gittiğin zaman okul-suz ve bakımsız kaldığı için sokaklarda sürünen evlâdını bir serseri olmaktan ahlâksızlığa sürüklenmekten, suç işlemekten nasıl koruyacaksın. Sen üç beş kuruşluk kazan-cınla zar zor geçinir, karını, çocuklarını bile tam besleyemezken, ihtiyar anana, yatalak ninene devlet yardımı olmadan nasıl bakacaksın. Bunlar kimin umurunda.. Zengin bir eli yağda, bir eli balda..

Korunmaya muhtaç çocukların, ihtiyar ve sakatların bakımı, çok çocuklu ailelere yardım, kaza ve belâ yüzünden hapishaneci olanlara oradan çıkışlarından sonra uzatılacak el, gösterilecek şefkat ve bütün bunlara eklenecek, bütün Türk vatandaşlarını kapsayan sosyal sigorta nimetleri senin oylarınla iktidara getireceğin Türkiye İşçi Partisinin önde gelen vazifeleri...

**Köylüm, işçim, esnafım,
Dar gelirli kardeşim,
Genç arkadaşım!**

Hele bir yol daha beni dinle. Sakın gene aldanma,
gene inanma, gene kanma. Oylarını iftiracılara kaptırma.

Siz, marabalar, ortakçılar, azaplar,

**Siz, makina başlarında, sintinelerde, maden ocakla-
rında ter dökenler,**

**Siz, susuz, kanalizasyonsuz, ışksız gecekondularda
çile çekenler,**

**Siz, Üniversite kapılarında okuyabilmek için sıra sı-
ra nöbet bekleyen gençler,**

**Siz, son demlerinizde devlet babadan yaralarınıza bir
parça merhem, acılarınıza bir tutam şefkat isteyen nine-
ler, dedeler!**

Seçim sandıklarına koşunuz. Köylüye toprak, herke-
se iş verebilmek için, başlarınızı sokabileceğiniz bir yuva,
evinize ışık, su, kanalizasyon, mahallenize okul, doktor,
ilâç sağlayabilmek için Türkiye İşçi Partisi adaylarına oy
veriniz. Yoksa?..

Yoksa, gene söylüyorum, trahomdan kör olan göz-
lerde sizin de parmağınız. Veremden ciğerlerini kusan in-
sanların göğsünde sizin de pençeniz bulunmuş olur.

Doç. Dr. MEHMET ALİ AYBAR

(T. İ. P. GENEL BAŞKANI)

İşçi, köylü, küçük esnaf!

Zanaatkâr, aylıklı, ücretli, dar gelirli kardeş!

Atatürk'cü, toplumcu aydın!

**Anayasa'dan, demokrasiden yana olan iyi niyetli
yurttaş!**

Tarihimizin bir dönüm noktasındayız. Bugüne kadar gerçekleri olduğu gibi gördüğümüz ve gereken işleri gerçekçilikle ele aldığımız söylenemez. Ama artık, kaybedecek günümüz yok. Zaman, bizim için insafsız bir hızla ilerliyor. Bundan dolayı bütün iyi niyetli yurttaşları, yurt gerçekleri üzerine eğilmeye çağırıyoruz.

Bugün, toplumumuzun öncelikle ele alınması gereken büyük meselesi nedir? Şüphesiz işsizlik!. İşsizlerin sayısı yıldan yıla çoğalıyor. Bunun başlıca sebebi, toprağın yoksul köylü ailesini doyuramayacak hale gelmesi. Toprak bir yandan üretici gücünü kaybederken, bir yandan da bir avuç büyük toprak sahibinin elinde toplanıyor. Topraksız kalan, ya da yeteri kadar toprağı olmayan köylü yurttaşlar, iş bulmak umuduyla şehirlerin yolunu tutuyor.

Şehirlerde ise iş alanı yok bunlara. Sanayi memleketi değiliz ki, köyden şehire akan bu boş emek gücüne iş bulunabilsin. Öte yandan hızlı nüfus artışı da, işsiz-

liği kamçılıyor. Her yıl yeniden 400 bin kişiye iş bulmak gerek. Şu halde, ilk ele alınacak iş, toprak dâvasıdır.

Köylerde durum şöyle : 510 bin ailenin hiç toprağı yok. İki milyon 22 bin 200 köylü ailesi, bir ilâ yüz dönüm arasındaki tarlaları işliyor. Buna karşılık 30 bin dönümden yukarı büyüklükteki topraklar yalnız 42 ailenin ve 100 bin dönümden geniş topraklar da, sadece ve sadece, iki ailenin elinde bulunuyor.

İyi niyetli yurttaş!

Sana soruyorum : Şu gözlerinin önüne serdiğim durumu düzeltmeden Anayasa'mızın öngördüğü demokratik yaşayış şeklini gerçekleştirmek mümkün mü? Sosyal adalet içinde demokratik yoldan hızla kalkınmak mümkün mü? Elbette hayır! O halde yapılacak ilk iş, bu haksız, bu adaletsiz ve milletimizin zararına olan bu duruma son vermektir. Türkiye İşçi Partisi, iktidara gelince, ailesini geçindirecek kadarını kendilerine bırakarak, toprak ağalarının elindeki geniş toprakları, Anayasa'ya uygun biçimde kamulaştıracak; yani topraksız, ya da yeteri kadar toprağı olmayan köylü ailelerine dağıtacaktır. Şüphe yoktur ki, ayrıca, köylünün toprağını verimle işleyebilmesi ve ürününü değerlendirebilmesi için gerekli bütün yardımlar devlet eliyle yapılacaktır.

Böylece, bizi yüzyıllardır demokrasi ve kalkınma yolunda köstekleyen engellerden biri ve başlıcası ortadan kalkmış olacaktır. Ve üzerinde durduğumuz işsizlik dâvası büyük ölçüde çözüm yoluna girmiş olacaktır.

Emeği ile yaşayan kardeşlerim!

Atatürk'çü, toplumcu aydınlar!

İyi niyetli yurttaşlarım!

RADYO KONUŞMALARI

Ana toprak dâvasını çözümlenmekle iş bitmiyor. Çağdaş uygarlık seviyesine ulaşabilmemiz için aynı zamanda hızla sanayileşmemiz de gerekiyor. İleri toplumların hepsi sanayici. Tarım memleketi olup da ileri olan toplum yoktur. Aslında, tarım da artık sanayinin bir kolü olmuş; üstelik bağımsız yaşamının da şartı bu...

Millî sanayinin geliştirilmesi ve temel sanayi dallarının yeniden kurulması ancak devlet eliyle başarılacak bir iştir. Ama bizim sözünü ettiğimiz devletçilik, senin zararına, mutlu bir azınlığı zengin eden tildiğin devletçilik değil. Bizim emekten halktan yana, plânlı devletçiliğimizde, senin paranla kurulan, senin çalıştırdığın fabrikalar, yalnız senin yararına işleyecektir.

Böylece, bir yandan topraksız ve yeteri kadar toprağı olmayan köylü aileleri topraklandırılırken, bir yandan da yeni fabrikaların açılması; eldekilerin genişletilmesi; tam kapasite ile çalıştırılması; ve büyük bayındırlık işlerine girilmesi bize, bugün bir mirasyedi kayıtsızlığı ile işsiz bırakılan, ya da Almanya'ya, şuraya buraya yollanan, biricik servetimizin, en değerli sermayemiz, millî emek gücümüzün tam değerlendirilmesi imkânını verecektir.

Sırası gelmişken şunu da söyleyeyim: 20 inci yüzyılın ikinci yarısında bizim gibi az gelişmiş ve malî sermaye ve teknik bilgidenden yoksun ülkelerin, özel teşebbüs yoluyla sanayileşmesi, kalkınıp ilerlemesi kat'iyen mümkün değildir. Ekonomi ilmi bu gerçeği böyle tesbit eder. Şu halde Türkiye İşçi Partisinin iktidara gelmesi ile başlayacak olan devlet eliyle sanayileşme hareketi, kısa zamanda ürünlerini verecek ve hemen Türkiye ileri toplum olma yoluna girecektir.

Hemen ele alınması gereken bir mesele daha var : Türkiye İşçi Partisi iktidara gelince bugün millet zararına işleyen ve halkın yoksullaşması bahasına bir avuç aracının türlü yolsuzluklarla zenginleşmesi sonucunu doğuran, dış ticaret, bankacılık, sigortacılık işleri mutlaka devletleştirilecektir.

Bir soru akla gelebilir. Bütün bu işler için Türkiye İşçi Partisi parayı nereden bulacaktır?. Biz, emek gücü yönünden zengin bir toplum olarak, önce bu sermayemizi değerlendireceğiz. Beri yandan gerek devlet hayatında gerekse kişilerin hayatında en kesin iktisat ve tasarruf tedbirleri alınacağından, bu suretle elde edilecek birikimi kalkınma dâvamıza harcamak imkânını bulacağız. Her halde devlet parası kalkınma ile doğrudan doğruya ilgili alanlara ve yarına bırakılması mümkün olmayan kamu hizmetlerine harcanacaktır. Bütün bunlara rağmen, gene de dış yardım arayacağız.

Ama bu yardım devletten devlete olacak ve karşılığında politik ve ekonomik hiç bir şart ve taviz kabul edilmeyecektir.

Emekçi kardeşlerim!

Türkiye İşçi Partisi iktidara gelince herkesin yoksulluğumuzu bilerek, kalkınma dâvamızı destekleyecek biçimde yaşaması, en ciddi tasarruf ve iktisat kaidelerine kendisini uydurması bir ahlâk borcu sayılacaktır. Her halde mutlu azınlığın bugünkü utanç veren lüks ve israfına bir son verilecektir.

Emekçi kardeşlerim,

İyi niyetli yurttaşlar!

RADYO KONUŞMALARI

Bütün bu amaçların gerçekleştirilebilmesi yuttuşlarımızın inanlı ve şevkli çabalarını cömertçe ortaya koymalarına bağılı bulunduğundan Türkiye İşçi Partisi millî gelirin hakca dağıtılmasını, millî kalkınmanın temel şartı sayar. Herkes emeğine göre ,emeği ile millî gelirdede yarattığı değere göre bir yaşayış seviyesine ulaşacaktır.

**İşçi, köylü, küçük esnaf, zanaatkâr,
Aylıklı, ücretli dar gelirli kardeş!
Atatürkçü, toplumcu aydın!
İyi niyetli yurttaş!**

Bu işleri kim, hangi toplumsal kuvvet başarabilir? Bu işlerin başarılmasında bu köklü dönüşümlerin gerçekleştirilmesinde hangi toplumsal kuvvetin en fazla menfaati vardır? Senin. Bütün bu işleri, emeği ile yaşayan yurttaş, ancak sen başarabilirsin.

15 gündür sana buradan sesleniyoruz: Anayasa'da sana tanınan haklara sahip çık! Politik bir güç halinde, kendi öz partinin saflarında toplan! diyoruz. Bu sese kulak ver. Saflarımıza kitlece katıl! Katıl ki, senin oyların başkalarına değil, kendi kendine gitsin; ve bugün Belediye ve İl meclislerine, yarın Büyük Meclise sen kendin girerek, özlediğin gerçekten demokratik, uygar, mutlu Türkiyeyi kendi ellerinle kurasın.

**ANKARA C. SAVCILIĞININ, T.İ.P. RADYO
KONUŞMALARI HAKKINDA YAPILAN ŞİKÂYET
ÜZERİNE VERDİĞİ**

K A R A R

«Türkiye Radyolarından Mahallî Seçimler dolayısı ile yapılan seçim konuşmalarında Türkiye İşçi Partisi adına konuşma yapan hatiplerin Komünizm propoğandası yaptıkları ve Cemiyetin muhtelif sınıflarını lın ve adavete tahrik ettikleri yolunda muhtelif makamlara çekilen ve ilgisi itibariyle memuriyetimize intikal ettirilen tel yazıları, Türkiye Komünizimle Mücadele Derneği Başkanı Nejat Pala'nın İstanbul C. Savcılığına yaptığı ihbar ve 3. Kasım. 1963 günü aynı parti adına konuşan Orhan Arsal'ın konuşması hakkında Ankara Kocatepede mukim Hasan Metin Danişoğlu tarafından telefonla yapılan ihbar üzerine bütün konuşma metinleri celp edilerek yapılan hazırlık soruşturması sonunda :

Konuşmacılar, bu konuşmalarında daima muayyen bir kaç sınıf halka hitap etmekte onların dert ve sosyal ihtiyaçlarından temasla, kendilerini seçtikleri takdirde bu vatandaşların meselelerinin halledileceğini beyan etmektedirler, ayrıca muhatap kabul ettikleri bu bir kaç sınıf dışındaki muayyen bir zümrenin kazançları nisbetinde vergi vermediklerini ,Belediye masraflarına da Belediye hizmetlerinden faydalanmaları nisbetinde iştirak ettirilmediklerini tenkit suretiyle bildirmektedirler.

Yukarıya alınan şekilde özetlenebilecek konuşmayı Ceza Kanunumuz bakımından iki yönden incelemek gerekmektedir.

1 — T. C. K. nunun 142 inci maddesi yönünden :

T. C. K. nunun 142 ci maddesi 1 inci bendi aynen (Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak yahut memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmek veya Devlet siyasi ve Hukuki nizamlarını topyekün yok etmek için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse...) demektedir. İhbarlara konu olan konuşmalarda hiç bir zaman açıkca Komünizm ve Marksist rejimin methiyesi veya telkini yapılmamaktadır. Bu bakımdan üstü kapalı olarak bu rejimin propagandasının yapıp yapılmadığını araştırmak gerekmektedir. Komünizm veya daha umumî olarak Marksist rejimlerin ana unsuru ihtilâl ve proleterya diktatörlüğüne dayanmaktadır. Halbuki tetkik konusu konuşmalarda bu hususlara dokunulmadığı gibi çağrışım yolu ile dahi bu kanılara varılmasına imkân bulunamamıştır. Ayrıca 142 inci madde (... Temel nizamları devirmek veya ... yok etmek) ten bahsetmektedir. Habuki konuşmacıların bahsettikleri (Sosyal Adalet, Toprak Reformu, Vergi Adaleti ve işçiye emeği karşılığı ücret verilmesi) gibi prensipler bugün Anayasa ile teminat altına alındığına göre temel nizamlarda bir değişiklik istendiği bahse konu edilemez. Bunlar dışında Belediye hizmetlerinden mahrum kalan bazı bölgelere su, elektrik v.s. gibi ihtiyaçların sağlanacağı yolundaki vaadler ise her parti konuşmacısı tarafından yapılmaktadır. Konuşmacıların (İşçim, esnafım, dar gelirim, memur arkadaşım) gibi muayyen sınıflara teveccüh etmeleri bizatihi Komünizm ifadesi sayılmaz. Kısaca bu konuşmalarda 142 nci maddenin unsurları görülememiştir.

2 — T. C. K. nunun 312 inci maddesi yönünden :

T. C. K. nunun 312 inci maddesi (... Cemiyetin muhtelif sınıflarını umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavete tahrik eyliyen...) demektir. Profesör Dr. Faruk Erem'in eserinde yazdığı gibi su suçun teşekkülü için (Kin ve adavete tahrikin umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda icrası şarttır. Bu tehlike bilhassa tahrikte kullanılan vasıtadan gelir. Bir sınıf hakkında fikir hürriyetinin tecviz edebileceği hudut aşılmaksızın hasmane de olsa mütalâa beyanında umumun emniyeti için bir tehlike mevcut değildir) Diğer bir müellif de 1961 yılında Adalet dergisinde yazdığı bir makalede (Kin ve Adavete tahrik, Fikir tartışması ve Kanunlar dairesinde seçim propoğandasiyle karıştırılmamalıdır. Seçim sırasında diğer partiler aleyhinde propaganda mahiyetinde sarfedilen sözler bu maddedeki suça vücut vermez. Zira burada içtimai tehlike bahse konu değildir.) demektedir ve Majno'nun/da bu fikirde olduğunu ifade etmektedir.

Kanaatimizce de bu suçun tekevvünü için (umumun emniyeti için tehlike) şarttır. Tetkik mevzuu konuşmalar da nihayet birer seçim konuşması olup bazı tenkit, vaad ve rey talebini ihtiva etmektedir. Gerek sınıfları birbirini aleyhine tahrik gerekse umumun emniyeti için bir tehlike mevcut değildir.

3 — Bu sebeple Türkiye İşçi Partisinin 3 ve 16 Kasım 1963 tarihleri arasında Türkiye Radyolarında yaptıkları seçim konuşmaları hakkında başkaca koğuşturma yapılmasına yer olmadığına şikayet ve müdafaaları savcılıkça tesbit olunan muhbir Nejat Pala ile sanık Orhan Arsala bu karardan birer suretin tebliğine diğer ih-

bar yazıları usulüne uygun şikâyet mahiyetinde görülmediğinden adı geçenlere tebliğ yer olmadığına C. M. U. K. nın 163 ve 164 üncü maddeleri gereğince kabili itiraz olmak üzere karar verildi. 2.12.1963».

Asım Kaya Bekman
C. Savcı Yardımcısı
12056
İmza

İÇİNDEKİLER

Konuşma tarihi	Konuşmalar	Sayfa
	Önsöz	3 — 5
(2.11.1963)	Mehmet Ali Aybar	6 — 14
3 » »	Orhan Arsal	15 — 18
4 » »	Niyazi Ağırnaslı	19 — 24
5 » »	Tahir Öztürk	25 — 29
6 » »	Şekibe Çelenk	30 — 35
7 » »	İbrahim Çetkin	36 — 41
8 » »	Kemal Sülker	42 — 45
9 » »	Tarık Ziya Ekinci	46 — 51
10 » »	Mehmet Ali Aybar	52 — 56
11 » »	Ahmet Top	57 — 61
12 » »	Rahmi Eşsizhan	62 — 66
13 » »	Yaşar Kemal	67 — 72
14 » »	Esat Çağa	73 — 78
15 » »	Orhan Arsal	79 — 83
16 » »	Mehmet Ali Aybar	84 — 88
	Karar	89 — 93
		95

T.İ.P.

Ankara İli

Araştırma ve Yayın Bürosu Yayınları : 1

**AMACIMIZ
YOLUMUZ
YÖNTEMİMİZ**

200 Kuruş

İsteme adresi :

T.İ.P. Ankara İl Sekreterliği.

03 SA 7462

ULB Halle

3/1

000 162 027

Platz : 250 Kurus

